

3. SINIF

1. TEMA: DEĞERLERİMİZLE YAŞIYORUZ

Bu temada erdemler ve nezaket kuralları vb. tema içeriğine uygun dört okuma ve bir dinleme metni işlenirken dinleme/izleme, okuma, konuşma, yazma becerilerine ilişkin belirlenen öğrenme çıktılarına ulaşmak amaçlanır.

DERS SAATİ 31

**ALAN
BECERİLERİ**

TAB1. Dinleme/İzleme, TAB2. Okuma, TAB3. Konuşma, TAB4. Yazma

**KAVRAMSAL
BECERİLER**

KB1. Yazmak-Çizmek, KB1. Bulmak-Seçmek, KB2.3. Özetleme, KB2.6. Bilgi Toplama, KB2.7. Karşılaştırma, KB2.8. Sorgulama, KB2.10. Çıkarım Yapma, KB2.12. Mevcut Bilgiye/Veriye Dayalı Tahmin Etme, KB2.13. Yapılandırma, KB2.14. Yorumlama, KB2.16. Muhakeme (Akıl Yürütme), KB2.20. Sentezleme, KB3.1. Karar Verme, KB3.3. Eleştirel Düşünme

EĞİLİMLER

E1.1. Merak, E1.2. Bağımsızlık, E1.5. Kendine Güvenme (Öz Güven), E2.3. Girişkenlik, E3.5. Açık Fikirlilik, E3.8. Soru Sorma, E3.10. Eleştirel Bakma, E3.11. Özgün Düşünme

**PROGRAMLAR ARASI
BİLEŞENLER**

**Sosyal-Duygusal
Öğrenme Becerileri**

B1.3. Kendine Uyarılama (Öz Yansıtma Becerisi), SDB2.1. İletişim

Değerler

D14. Saygı, D19. Vatanseverlik

Okuryazarlık Becerileri

OB1. Bilgi Okuryazarlığı, OB4. Görsel Okuryazarlık

**DİSİPLİNLER ARASI
İLİŞKİLER**

Hayat Bilgisi, Fen Bilimleri, Matematik, Beden Eğitimi ve Oyun, Müzik, Görsel Sanatlar

**BECERİLER ARASI
İLİŞKİLER**

-

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

T.D.3.1. Dinlemeyi/izlemeyi yönetebilme

- c) Dinleme kurallarına uygun olarak dinler.
- ç) Dinlediği konuya ilişkin düşüncelerini belirtmek için uygun zamanda söz alır.

T.D.3.2. Dinledikleri/izledikleri ile ilgili anlam oluşturabilme

- c) Dinlediklerinde/izlediklerinde geçen olayların sonrası hakkında tahminde bulunur.
- ç) Dinlediklerindeki/izlediklerindeki bilgiler ile ön bilgileri arasında bağlantı kurar.
- ğ) Dinlediklerine/izlediklerine yönelik düşüncelerini nedenleriyle ifade eder.
- h) Dinlediklerindeki/izlediklerindeki iletilere ilişkin önerilerde bulunur.

T.D.3.3. Dinlediklerini/izlediklerini çözümleyebilme

- b) Dinlediği/izlediği metinde ana fikri/ana duyguyu bulur.
- c) Dinlediği/izlediği metnin konusunu bulur.

T.K.3.1. Konuşmalarını yönetebilme

- a) Konunun özelliğine göre konuşma üslubunu belirler.
- ç) Konuşma kurallarına uygun (ses düzeyi, nezaket ifadeleri, göz teması) bir biçimde iletişimi sürdürür.

T.K.3.2. Konuşmalarında içerik oluşturabilme

- a) Konuşmanın içeriğine uygun olarak yaşantı ve ön bilgilerinden örnekler verir.
- b) Dinlediği bir konuşmanın nasıl sonuçlanacağına dair tahminlerde bulunur.

T.K.3.3. Konuşma kurallarını uygulayabilme

- a) Konuşmanın özelliğine uygun olarak ses düzeyini ayarlar.
- ç) Konuşmalarında sözcükleri yerinde ve anlamına uygun kullanır.
- e) Konuşmasındaki mesajları açık ve anlaşılır cümlelerle ifade eder.
- g) Konuşmalarında anlamlı ve kurallı cümleler kullanır.

T.O.3.1. Okuma sürecini yönetebilme

- a) Okuyacağı metnin başlığı ve görsellerini inceler.
- b) Noktalama işaretlerine dikkat ederek okur.

T.O.3.2. Okudukları ile ilgili anlam oluşturabilme

- a) Okuduğu metindeki bilgiler ile ön bilgileri arasında bağlantı kurar.
- b) Metnin başlığı ve görsellerinden hareketle metinde geçen bilgiler/olaylar hakkında tahminde bulunur.
- ç) Okuma sırasında metinde verilen bilgilerden ve görsellerden hareketle metinde geçen bilgilerin/olayların sırası hakkında tahminde bulunur.
- j) Okuyacağı metnin başlığı ve görsellerinden hareketle metnin içeriği hakkında görüş oluşturur.

T.O.3.3. Okuduklarını çözümleyebilme

- a) Okuduğu metindeki karakter, olay, bilgi veya duyguları açıklar.
- b) Okuduğu metnin konusunu bulur.
- c) Okuduğu metindeki ana fikri/ana duyguyu bulur.

T.Y.3.2. Yazılarında içerik oluşturabilme

- b) Bir sözcüğün anlamına ilişkin tahminlerini bağlamdan yararlanarak yazar.
- g) Dinlediği/izlediği bir olayı veya okuduklarını kendi ifadeleriyle yazar.

T.Y.3.3. Yazma kurallarını uygulayabilme

- b) Yazılarında sözcükleri yerinde ve anlamına uygun kullanır.
- f) Büyük harfleri kuralına uygun yazar.
- g) Yazılarında noktalama işaretlerini (nokta, kesme işareti, virgül, iki nokta, ünlem, tırnak işareti, soru işareti, kısa çizgi, konuşma çizgisi, yay ayraç, üç nokta, eğik çizgi) kuralına uygun kullanır.

İÇERİK ÇERÇEVESİ

Bu temadaki etkinlikler ve metinler aracılığı ile dinleme/izleme, konuşma, okuma, yazma becerisine ait öğrenme çıktılarının kazandırılması beklenmektedir.

Anahtar Kavramlar

adalet, aile bütünlüğü, çalışkanlık, dürüstlük, dostluk, duyarlılık, estetik, iletişim, mahremiyet, merhamet, mütevazılık, özgürlük, sabır, sağlıklı yaşam, saygı, sevgi, sorumluluk, tasarruf, temizlik, vatanseverlik, yardımseverlik

ÖĞRENME

KANITLARI

(Ölçme ve Değerlendirme)

Öğrenme çıktıları; gözlem formu, kontrol listesi ve çalışma kâğıdı kullanılarak değerlendirilebilir. Dinleme/izleme, okuma, konuşma ve yazma becerilerinin birkaçını veya tamamını içeren bir performans görevi verilebilir. Performans görevi analitik dereceli puanlama anahtarı kullanılarak değerlendirilebilir.

ÖĞRENME ÖĞRETME
YAŞANTILARI

Temel Kabuller

Öğrencilerin bir önceki sınıfta yer alan öğrenme çıktıları doğrultusunda hedeflenen bilgi ve becerilere ulaştığı kabul edilmektedir.

Ön Değerlendirme Süreci

Öğrencilerin bilgi ve beceri düzeyleri, ilgi alanları, öğrenme stilleri, öğrenme çıktıları ve beklentileri belirlenir. Bu süreçte, öğrencilerin tema ile ilgili hazırbulunuşluk düzeylerinin tespitinde; hazırlık soruları sorulur, materyal ve çeşitli etkinliklerden yararlanılır.

Köprü Kurma

Öğrencilerin ön bilgilerini harekete geçirmek için konu ile ilgili video, sunu, şarkı gibi materyal veya oyunlar kullanılır. Öğrencilerin metinle bağ kurmasına yönelik dinleme, okuma, konuşma ve yazma çalışmaları yapılır.

Öğrenme-Öğretme

Uygulamaları

Öğrenme-öğretme uygulamaları aşağıdaki sırayla yapılacaktır:

Bu temadaki okuma etkinliklerinde farklı yazı karakterleri ile yazılmış yazıları okumaları sağlanır. Her türlü basılı içerik, katalog, tabela, reklam panoları, kitap kapakları gibi çeşitli yüzeylerdeki farklı yazı karakterleri ile yazılmış yazıları okumaları sağlanır.

İşlenecek metinle ilgili video, sunu, şarkı gibi materyal belirlenir. Materyal aracılığıyla soru-cevap, beyin fırtınası, tartışma gibi etkinliklerle öğrencilerin metinle etkileşim kurları ve metnin içeriğini merak etmeleri sağlanır (E1.1).

Metnin başlığı ve görselleri incelenerek metnin içeriği ile ilgili görüş oluşturulması ve metinde geçen bilgiler/olaylar hakkında tahminde bulunulması sağlanır (KB2.10, KB2.12, OB4, E1.1, E2.3, E3.5, E3.11). Etkinlikler, gözlem formu ve çalışma kâğıdı ile değerlendirilebilir. Metnin başlığı ve görselleri incelenerek metnin içeriğinin merak edilmesi sağlanır. Görseller hakkında görüş oluşturularak görsel okuryazarlık desteklenir (OB4). Öğrencilerden metnin başlığı ve görsellerini değerlendirerek duygu ve düşüncelerini herhangi bir etki altında kalmadan açık ve anlaşılır cümlelerle ifade etmeleri istenir (SDB2.1, SDB1.3). Etkinlikler, çalışma kâğıdı ile değerlendirilebilir. Metnin başlığı ve görsellerine ilişkin duygu ve düşüncelerini dinleyicilerin özelliklerine uygun bir üslupla konuşma kurallarına dikkat ederek ifade etmeleri beklenir. Konuşma sırasında ses düzeyini dinleyicilerin

duyabileceği şekilde ayarlaması, konu dışına çıkmadan açık, net ve anlaşılır cümleler kullanması beklenir (**KB1, KB3.1, SDB2.1, E2.3, E1.5**). Konuşmalar; gözlem formu, dereceli puanlama anahtarı veya kontrol listesi ile değerlendirilebilir. Öğrenciler düşüncelerini ifade ederken diğer öğrencilerin dinleme kurallarına uygun davranmaları, düşüncelerini belirtmek veya metinle ilgili merak ettiği soruları sormak için uygun zamanda söz almaları sağlanır (**SDB2.1, E2.3, E3.8, D14**). Davranışları gözlem formu veya kontrol listesi ile değerlendirilebilir.

Metin öncelikle vurgu ve tonlamaya dikkat edilerek sesli bir şekilde örnek olarak okunur. Sesli okuma yapılırken dinleme kurallarına uygun dinlemeleri istenir (**SDB2.1, D14**). Etkinlikler, gözlem formu veya kontrol listesi ile değerlendirilebilir. Dinleme esnasında öğrencilerin metindeki bilgiler ile ön bilgileri ve yaşantıları arasında bağlantı kurarak dinlemeleri ve okumalarında buna dikkat etmeleri vurgulanır. Metindeki iletiler ile ön bilgileri arasında bağlantı kurarken karşılaştırma yapmaları, iki farklı duruma eleştirel gözle bakmaları istenir (**E3.10, KB2.7, KB2.16, KB3.3**). Etkinlikler, çalışma kâğıdı veya gözlem formu ile değerlendirilebilir. Metin okunurken uygun kısımlarda okumaya ara verilir, görsellerden ve verilen bilgilerden hareketle metnin devamını tahmin etmeleri ve metindeki iletilere ilişkin önerilerde bulunmaları istenir. Dinledikleri/izledikleri metne yönelik düşüncelerini nedenleriyle söylemeleri istenir (**KB2.8, KB2.10, KB2.12, KB2.16, SDB2.1, E1.2, E2.3, E3.5, E3.11**). Etkinlikler dereceli puanlama anahtarı veya çalışma kâğıdı ile değerlendirilebilir. Öncelikle örnek bir sesli okuma yapılır. Daha sonra ise metni noktalama işaretlerine dikkat ederek sessiz okumaları sağlanır. Sessiz okuma sırasında bilinmeyen sözcüklerin belirlenmesi istenir. Metin öğrenciler tarafından noktalama işaretlerine dikkat edilerek sesli okunur. Okuma çalışmaları, gözlem formu veya kontrol listesi ile değerlendirilebilir.

Metnin okunması sırasında belirlenen sözcüklerin anlamlarının, metindeki ipuçlarından yararlanılarak tahmin edilmesi istenir. Tahmin etme süreci tamamlandıktan sonra sözcüklerin anlamları gerekli durumlarda sözlükteki (resimli sözlük, sözlük, kelime haritası, kelime kartları ve benzer araçlardan) anlamlarıyla karşılaştırılıp öğrencinin doğru anlama ulaşması sağlanır (**KB2.7, OB1**). Etkinlikler, gözlem formu veya çalışma kâğıdı ile değerlendirilebilir. Anlamı öğrenilen sözcük ya da sözcük gruplarının yazılı veya sözlü anlatımlarda yerinde ve anlamına uygun kullanılması sağlanır (**KB1, SDB2.1, E1.5**). Bunlar gözlem formu veya çalışma kâğıdı ile değerlendirilebilir.

Büyük harflerin kullanıldığı yerler hatırlatılır ve metinde kullanılan büyük harflerin geçtiği yerleri bulmaları istenir. Büyük harflerin kullanıldığı örnek cümleler yazacakları etkinlikler yaptırılır. Yazı çalışmalarına başlamadan Türkçeyi kurallarına uygun kullanmanın öneminden bahsedilir (**D19**). Bu bölüm gözlem formu veya kontrol listesi ile değerlendirilebilir. Dinledikleri/izledikleri veya okudukları metinleri duygu ve düşüncelerinden yola çıkarak oluş sırasına göre kendi cümleleri ile yazmaları istenir. Yazma sırasında büyük harfleri ve noktalama işaretlerini doğru kullanmaları beklenir (**KB2.3, KB2.20**). Yazma çalışmaları gözlem formu, çalışma kâğıdı veya dereceli puanlama anahtarı ile değerlendirilebilir.

Metindeki karakter, olay, bilgi veya duyguları kısaca ifade etmeleri istenir. İpuçları verilerek metnin konusu ve ana fikri/duygusu buldurulur. Metnin başlığı ve görsellerinden hareketle yaptıkları tahminlerin doğruluğunu kontrol etmeleri istenir (**KB2.6, KB2.13, KB2.14, SDB2.1**). Bu bölüm gözlem formu, performans görevi veya kontrol listesi ile değerlendirilebilir.

Metnin konusuna ilişkin kendi yaşantılarından örnekler vermeleri istenir (KB1). Bu bölüm gözlem formu veya öz değerlendirme formu ile değerlendirilebilir. Metnin konusuyla alakalı kendi yaşantılarından örnekler verirken örnek veren öğrencinin konuşması durdurulur. Sınıftaki diğer öğrencilerden konuşmanın nasıl biteceğine dair tahminlerde bulunmaları istenir (KB2.12, KB2.13, E1.5, E2.3). Etkileşimler gözlem formu veya kontrol listesi ile değerlendirilebilir.

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme

Zenginleştirme sürecinde öğrencilerin hazırbulunuşluk, ilgi ve öğrenme stilleri dikkate alınır ve bunlara ilişkin etkinlik/materyal hazırlanabilir. Bunlar merak uyandıracak, üst düzey düşünmeye yöneltecek ve bireysel öğrenme ihtiyaçlarını karşılamaya yönelik olabilir. Dinleyeceği/izleyeceği/okuyacağı metinle ilişkili hikâye oluşturma, canlandırma yapma, dijital araçlardan yararlanma, görsel oluşturma, oyun tasarlama, sunu hazırlama, yazarın iletilerini sorgulama, tartışma, metni yeniden kurgulama gibi etkinliklerle süreç zenginleştirilebilir.

Zenginleştirme sürecinde öğrenme ortamları öğrencilerin farklı öğrenme stillerine göre bireysel ve iş birlikli çalışmalara katkı sağlayacak şekilde tasarlanabilir. Bununla birlikte okul dışı öğrenme ortamları da sürece dâhil edilebilir.

Destekleme

Destekleme sürecinde öğrencilerin hazırbulunuşluk, ilgi ve öğrenme stilleri dikkate alınırken etkinlikler/materyal sade, kolay ve anlaşılır olabilir. Bunlar tüm duylara hitap edecek şekilde basitten karmaşığa, yakından uzağa, somuttan soyuta gibi öğrenme ilkelerine uygun ve tüm öğrenme ortamlarında uygulanacak şekilde düzenlenebilir.

Destekleme sürecinde oyun, bilmece sorma, bulmaca çözme şarkı ve tekerleme söyleme, sayışma ve canlandırma yapma gibi etkinliklerden ve görsel eşleştirme kartlarından yararlanılabilir. Etkinlikler yapılırken öğrencilerin zorlandıkları yerlerde onlara ipuçları verilebilir.

ÖĞRETMEN

YANSITMALARI

Öğretmen, öğrenme-öğretme uygulamaları sürecinde mevcut durumu gözden geçirir, durumla ilgili çıkarımda bulunur ve durumu değerlendirir. İlgili sürecin bütününe ise karşılaştığı sorunlar, özel hâller, öneriler, iyileştirmeler gibi durumları somut olarak belirtir. Özel durumlar için anekdot kayıtları alabilir.

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

2. TEMA: ATATÜRK VE KAHRAMANLARIMIZ

Bu temada Gazi Mustafa Kemal Atatürk, millî egemenlik, millî irade, millî kimlik, Millî Mücadele, kahramanlık, cesaret, fedakârlık, gazilik, şehitlik, vatanseverlik vb. tema içeriğine uygun dört okuma ve bir dinleme metni işlenirken dinleme/izleme, okuma, konuşma, yazma becerilerine ilişkin belirlenen öğrenme çıktılarına ulaşmak amaçlanır.

DERS SAATİ 31

**ALAN
BECERİLERİ**

TAB1. Dinleme/İzleme, TAB2. Okuma, TAB3. Konuşma, TAB4. Yazma

**KAVRAMSAL
BECERİLER**

KB1. Yazmak-Çizmek, KB1. Bulmak-Seçmek, KB2.2. Gözlemleme, KB2.4. Çözümleme, KB2.5. Sınıflandırma, KB2.7. Karşılaştırma, KB2.8. Sorgulama, KB2.10. Çıkarım Yapma, KB2.12. Mevcut Bilgiye/Veriye Dayalı Tahmin Etme, KB2.13. Yapılandırma, KB2.14. Yorumlama, KB2.15. Yansıtma, KB2.16. Muhakeme (Akıl Yürütme), KB2.17. Değerlendirme, KB3.3. Eleştirel Düşünme

EĞİLİMLER

E1.1. Merak, E1.2. Bağımsızlık, E1.5. Kendine Güvenme (Öz Güven), E2.3. Girişkenlik, E3.5. Açık Fikirlilik

**PROGRAMLAR ARASI
BİLEŞENLER**

Sosyal-Duygusal

Öğrenme Becerileri

B1.3. Kendine Uyarlama (Öz Yansıtma Becerisi), SDB2.1. İletişim

Değerler

D14. Saygı, D19. Vatanseverlik

Okuryazarlık Becerileri

OB1. Bilgi Okuryazarlığı, OB4. Görsel Okuryazarlık

**DİSİPLİNLER ARASI
İLİŞKİLER**

Hayat Bilgisi, Fen Bilimleri, Matematik, Beden Eğitimi ve Oyun, Müzik, Görsel Sanatlar

**BECERİLER ARASI
İLİŞKİLER**

-

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

T.D.3.1. Dinlemeyi/izlemeyi yönetebilme

- c) Dinleme kurallarına uygun olarak dinler.
- ç) Dinlediği konuya ilişkin düşüncelerini belirtmek için uygun zamanda söz alır.

T.D.3.2. Dinledikleri/izledikleri ile ilgili anlam oluşturabilme

- a) Görsellerden hareketle dinleyeceği/izleyeceği metnin konusunu tahmin eder.
- ç) Dinlediklerindeki/izlediklerindeki bilgiler ile ön bilgileri arasında bağlantı kurar.
- e) Dinlediklerindeki/izlediklerindeki iletileri doğruluk, gerçeklik açısından ön bilgileriyle karşılaştırır.
- f) Dinlediği/izlediği metnin içindeki bilgileri doğruluk, gerçeklik açısından karşılaştırır.

T.D.3.3. Dinlediklerini/izlediklerini çözümleyebilme

- a) Dinlediği/izlediği metindeki olayları belirler.
- b) Dinlediği/izlediği metindeki ana fikri/ana duyguyu bulur.
- c) Dinlediği/izlediği metnin konusunu bulur.

T.K.3.1. Konuşmalarını yönetebilme

- a) Konunun özelliğine göre konuşma üslubunu belirler.
- ç) Konuşma kurallarına uygun (ses düzeyi, nezaket ifadeleri, göz teması) bir biçimde iletişimi sürdürür.

T.K.3.2. Konuşmalarında içerik oluşturabilme

- ı) Dinlediği/izlediği veya okuduğu metindeki neden sonuç ilişkisini söyler.

T.K.3.3. Konuşma kurallarını uygulayabilme

- a) Konuşmanın özelliğine uygun olarak ses düzeyini ayarlar.
- c) Konuşmalarında vurgu ve tonlamaya dikkat eder.
- ç) Konuşmalarında sözcükleri yerinde ve anlamına uygun kullanır.
- h) Konuşmalarını jest ve mimiklerle destekler.
- ı) Konuşma sürecinde beden dilini yerinde kullanır.

T.O.3.1. Okuma sürecini yönetebilme

- a) Okuyacağı metnin başlığı ve görsellerini inceler.
- b) Noktalama işaretlerine dikkat ederek okur.

T.O.3.2. Okudukları ile ilgili anlam oluşturabilme

- a) Okuduğu metindeki bilgiler ile ön bilgileri arasında bağlantı kurar.
- b) Metnin başlığı ve görsellerinden hareketle metinde geçen bilgiler/olaylar hakkında tahminde bulunur.
- d) Okuma sırasında metinde verilen bilgilerden ve görsellerden hareketle metinde geçen bilgilerin/olayların sonrası hakkında tahminde bulunur.
- f) Okuduğu metindeki iletileri ön bilgileri ile karşılaştırır.
- g) Okuduğu metindeki iletileri metnin içindeki diğer bilgilerle karşılaştırır.
- ğ) Okuduğu metindeki olay, nesne ve kişileri özelliklerine göre sınıflandırır.
- h) Okuduğu metindeki zıt ve eş anlamlı sözcükleri bulur.
- j) Okuyacağı metnin başlığı ve görsellerinden hareketle metnin içeriği hakkında görüş oluşturur.

T.O.3.3. Okuduklarını çözümleyebilme

- b) Okuduğu metnin konusunu bulur.
- c) Okuduğu metinde ana fikri/ana duyguyu bulur.

T.Y.3.1. Yazılı anlatım becerilerini yönetebilme

- a) Verilen bir yazma görevini hazırlıksız yazar.
- c) Yazışmalarını içeriğe ve amacına uygun ifadelerle sürdürür.
- e) **İmzasında adını ve soyadını özgün bir şekilde kullanır.**

T.Y.3.2. Yazılarında içerik oluşturabilme

- b) Bir sözcüğün anlamına ilişkin tahminlerini bağlamdan yararlanarak yazar.
- ç) **Yazılarında kişi ve nesneleri benzerlik ve/veya farklılık bakımından karşılaştırır.**
- e) Yazılarında zıt anlamlı sözcükleri kullanır.

T.Y.3.3. Yazma kurallarını uygulayabilme

- b) Yazılarında sözcükleri yerinde ve anlamına uygun kullanır.
- d) **Kısaltmalara gelen ekleri kuralına uygun yazar.**
- g) Yazılarında noktalama işaretlerini (nokta, kesme işareti, virgül, iki nokta, ünlem, tırnak işareti, soru işareti, kısa çizgi, konuşma çizgisi, yay ayraç, üç nokta, eğik çizgi) kuralına uygun kullanır.

İÇERİK ÇERÇEVESİ

Bu temadaki etkinlikler ve metinler aracılığı ile dinleme/izleme, konuşma, okuma, yazma becerisine ait öğrenme çıktılarının kazandırılması beklenmektedir.

Anahtar Kavramlar

cesaret, cumhuriyet, Çanakkale Zaferi, fedakârlık, gazilik, İstiklâl Marşı, kahramanlık, Kut'ül Amare, Sarıkamış Harekâtı, millî bayramlar, millî egemenlik, millî irade, millî kimlik, Millî Mücadele, Mustafa Kemal Atatürk, şehitlik, vatanseverlik

**ÖĞRENME
KANITLARI
(Ölçme ve
Değerlendirme)**

Öğrenme çıktıları; gözlem formu, kontrol listesi, dereceli puanlama anahtarı, performans görevi, öz değerlendirme formu, oyun temelli değerlendirme ve çalışma kâğıdı kullanılarak değerlendirilebilir. Dinleme/izleme, okuma, konuşma ve yazma becerilerinin birkaçını veya tamamını içeren bir performans görevi verilebilir. Performans görevi analitik dereceli puanlama anahtarı kullanılarak değerlendirilebilir.

**ÖĞRENME ÖĞRETME
YAŞANTILARI**

Temel Kabuller

Öğrencilerin bir önceki temada yer alan öğrenme çıktıları doğrultusunda hedeflenen bilgi ve becerilere ulaştığı kabul edilmektedir.

Ön Değerlendirme Süreci

Öğrencilerin bilgi ve beceri düzeyleri, ilgi alanları, öğrenme stilleri, öğrenme çıktıları ve beklentileri belirlenir. Bu süreçte, öğrencilerin tema ile ilgili hazırbulunuşluk düzeylerinin tespitinde hazırlık soruları sorulur, materyal ve çeşitli etkinliklerden yararlanılır.

Köprü Kurma

Öğrencilerin ön bilgilerini harekete geçirmek için konu ile ilgili video, sunu, şarkı gibi materyal veya oyunlar kullanılır. Öğrencilerin metinle bağ kurmasına yönelik dinleme, okuma, konuşma ve yazma çalışmaları yaptırılır.

**Öğrenme-Öğretme
Uygulamaları**

Öğrenme-öğretme uygulamaları aşağıdaki sırayla yapılacaktır:

Metinle etkileşim öncesinde, işlenecek metinle ilgili video, sunu, şarkı gibi materyal belirlenir. Materyal aracılığıyla soru-cevap, beyin fırtınası, tartışma gibi etkinliklerle öğrencilerin metinle iletişim kurmaları ve metnin içeriğini merak etmeleri sağlanır (E1.1).

Metnin başlığı ve görselleri incelenerek metnin konusu ve metinde geçen bilgiler/olaylar hakkında tahminde bulunmaları sağlanır. Metnin başlığı ve görselleri incelenirken metnin içeriğini merak etmeleri sağlanır. Görseller hakkında görüş oluşturulması sağlanarak görsel okuryazarlığı desteklenir (KB2.10, KB2.12, SDB2.1, OB4, E1.1, E2.3, E3.5). Bu bölüm gözlem formu ve çalışma kâğıdı ile değerlendirilebilir.

Metin öncelikle vurgu ve tonlamaya dikkat edilerek sesli bir şekilde örnek olarak okunur. Sesli okuma yapılırken dinleme kurallarına uygun dinlemeleri istenir (**SDB2.1**). Bu bölüm gözlem formu veya kontrol listesi ile değerlendirilebilir. Metin okunurken uygun kısımlarda okumaya ara verilir ve sonrasının tahmin edilmesi istenir (**KB2.12, SDB2.1**). Bu bölüm gözlem formu veya kontrol listesi ile değerlendirilebilir. Dinleme esnasında öğrencilerin metindeki bilgiler ile ön bilgileri ve yaşantıları arasında bağlantı kurarak dinlemeleri ve okumalarında buna dikkat etmeleri vurgulanır. Metindeki iletiler ile ön bilgileri arasında bağlantı kurarken karşılaştırma yapmaları, iki farklı duruma eleştirel gözle bakmaları istenir (**KB2.7, KB2.16, KB3.3**). Süreç, gözlem formu veya çalışma kâğıdı ile değerlendirilebilir. Metin okunurken uygun kısımlarda okuma durdurularak görsellerden ve verilen bilgilerden hareketle metnin devamını tahmin etmeleri ve metindeki iletilere ilişkin önerilerde bulunmaları istenir (**KB2.12, KB2.16, E1.2, E2.3, E3.5**). Bu bölüm, gözlem formu, performans görevi, dereceli puanlama anahtarı veya kontrol listesi ile değerlendirilebilir. Örnek sesli okuma yapıldıktan sonra metnin noktalama işaretlerine dikkat edilerek sessiz okunması istenir. Sessiz okuma sırasında anlamı bilinmeyen sözcüklerin belirlenmesi istenir. Metin, noktalama işaretlerine dikkat edilerek sesli bir şekilde okutulur. Okuma çalışmaları, gözlem formu veya kontrol listesi ile değerlendirilebilir.

Metne yönelik yaptıkları tahminleri dinleyicilerin özelliklerini dikkate alarak belirlediği bir üslupla, konuşma kurallarına uygun ifade etmeleri istenir. Konuşma sırasında vurgu ve tonlamaya dikkat edilmesi, sözcüklerin yerinde ve anlamına uygun kullanılması beklenir. Öğrenciler düşüncelerini ifade ederken diğer öğrencilerin dinleme kurallarına uygun olarak dinlemeleri, düşüncelerini belirtmek için uygun zamanda söz almaları sağlanır (**SDB2.1, E1.5, E2.3, D14**). Bu bölüm gözlem formu, dereceli puanlama anahtarı veya kontrol listesi ile değerlendirilebilir.

Metnin okunması sırasında belirlenen sözcüklerin anlamlarının metindeki ipuçlarından yararlanılarak tahmin edilmesi istenir. Tahmin etme süreci tamamlandıktan sonra sözcüklerin anlamları gerekli durumlarda sözlükteki anlamlarıyla karşılaştırılıp öğrencinin doğru anlama ulaşması sağlanır (**KB2.12, OB1**). Bu bölüm gözlem formu veya çalışma kâğıdı ile değerlendirilebilir.

Dinledikleri/izledikleri veya okudukları metnin konusunu ve metinde verilmek istenen ana fikri/ana duygusunu bulmaları istenir. Belirledikleri mesajları ifade ederken hissettikleri duyguyu ses tonuna yansıtmaları ve ses düzeyini dinleyicilerin duyabileceği şekilde ayarlamaları beklenir (**KB2.13, KB2.14, SDB1.3, SDB2.1, E1.5**). Bu bölüm gözlem formu veya çalışma kâğıdı ile değerlendirilebilir.

Okuma öncesindeki ön bilgileri ile okudukları metindeki iletileri okuma sonrasında karşılaştırmaları istenir. Ön bilgileri ile metin arasında ilişki kurarak metni anlamlandırılmaları, metindeki iletilerin doğruluğunu ve gerçekliğini karşılaştırmaları ve metinde geçen iletileri metinden bulunan diğer bilgilerle karşılaştırmaları beklenir. Metindeki olay, nesne ve kişileri özelliklerine göre sınıflandırmaları istenir (**KB2.5, KB2.7, KB2.8, KB2.10, KB2.14, KB2.16, KB2.17, KB3.3**). Bu bölüm gözlem formu veya çalışma kâğıdı ile değerlendirilebilir.

Dinledikleri/izledikleri metinde geçen olayları belirlemeleri istenir. Dinledikleri/izledikleri veya okudukları metinde gerçekleşen olay, durum ve duyguların neden sonuç ilişkisini açıklamaları sağlanır. Etkili konuşmak için jest ve mimiklerden yararlanmaları istenir (**KB2.2, KB2.4, KB2.16, SDB2.1, E1.5**). Süreç; gözlem formu, kontrol listesi veya çalışma kâğıdı ile değerlendirilebilir.

Okudukları metinde yer alan zıt ve eş anlamlı sözcükleri belirlemeleri istenir (**KB1**). Bu bölüm gözlem formu ile değerlendirilebilir. Öğrendikleri zıt ve eş anlamlı sözcükleri kullanarak metinde geçen nesne ve kişileri çeşitli özelliklerine göre karşılaştırdıkları bir yazma etkinliği yaptırılır. Yazılarındaki varlıkların benzerlik ve farklılıklarını sınıflandırırken zıt anlamlı sözcükleri kullanmaları istenir. Yazdıklarını beden dilini kullanarak sınıfta paylaşımları istenir (**KB2.5, KB2.7, SDB2.1, E1.5**). Bu bölüm kontrol listesi veya çalışma kâğıdı ile değerlendirilebilir.

Belirli bir konuda verilen yazma görevini anlık ve plansız bir şekilde gerçekleştirmeleri istenir. Sözcükleri yerinde ve anlamına uygun kullanmaları, kısaltmalara gelen ekleri kuralına uygun bir şekilde yazmaları ve noktalama işaretlerine dikkat etmeleri sağlanır. Yazı çalışmalarına başlamadan Türkçeyi kurallarına uygun kullanmanın öneminden bahsedilir (**KB1, KB2.15, SDB2.1, D19, E1.5, E2.3**). Bu bölüm gözlem formu, kontrol listesi, oyun temelli değerlendirme veya çalışma kâğıdı ile değerlendirilebilir.

Seçtikleri bir kişiye mektup veya tebrik kartı yazmaları istenir. Seçilen yazılı iletişimin türüne yönelik yazma çalışması yapılır. Bu çalışmada iletişimin amacını belirleyerek yazışmanın içeriğini buna göre sürdürmeleri istenir. Yazışmanın uygun yerinde kendilerine özgü, adını ve soyadını içeren imzalarını oluşturarak kullanmaları istenir (**KB1, SDB2.1**). Bu bölüm dereceli puanlama anahtarı, performans görevi veya çalışma kâğıdı ile değerlendirilebilir.

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme

Zenginleştirme sürecinde öğrencilerin hazırbulunuşluk, ilgi ve öğrenme stilleri dikkate alınır ve bunlara ilişkin etkinlik/materyal hazırlanabilir. Bunlar merak uyandıracak, üst düzey düşünmeye yöneltecek ve bireysel öğrenme ihtiyaçlarını karşılamaya yönelik olabilir. Dinleyeceği/izleyeceği/okuyacağı metinle ilişkili hikâye oluşturma, canlandırma yapma, dijital araçlardan yararlanma, görsel oluşturma, oyun tasarlama, sunu hazırlama, yazarın iletilerini sorgulama, tartışma, metni yeniden kurgulama gibi etkinliklerle süreç zenginleştirilebilir.

Zenginleştirme sürecinde öğrenme ortamları öğrencilerin farklı öğrenme stillerine göre bireysel ve iş birlikli çalışmalara katkı sağlayacak şekilde tasarlanabilir. Bununla birlikte okul dışı öğrenme ortamları da sürece dâhil edilebilir.

Destekleme

Destekleme sürecinde öğrencilerin hazırbulunuşluk, ilgi ve öğrenme stilleri dikkate alınırken etkinlikler/materyal sade, kolay ve anlaşılır olabilir. Bunlar tüm duylara hitap edecek şekilde basitten karmaşığa, yakından uzağa, somuttan soyuta gibi öğrenme ilkelerine uygun ve tüm öğrenme ortamlarında uygulanacak şekilde düzenlenebilir.

Destekleme sürecinde oyun, bilmece sorma, bulmaca çözme şarkı ve tekerleme söyleme, sayışma ve canlandırma yapma gibi etkinliklerden ve görsel eşleştirme kartlarından yararlanılabilir. Etkinlikler yapılırken öğrencilerin zorlandıkları yerlerde onlara ipuçları verilebilir.

ÖĞRETMEN YANSITMALARI

Öğretmen, öğrenme-öğretme uygulamaları sürecinde mevcut durumu gözden geçirir, durumla ilgili çıkarımda bulunur ve durumu değerlendirir. İlgili sürecin bütününe ise karşılaştığı sorunlar, özel hâller, öneriler, iyileştirmeler gibi durumları somut olarak belirtir. Özel durumlar için anekdot kayıtları alabilir.

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

3. TEMA: DOĞAYI TANIYORUZ

Bu temada doğa vb. tema içeriğine uygun dört okuma ve bir dinleme metni işlenirken dinleme/izleme, konuşma, okuma, yazma becerilerine ilişkin belirlenen öğrenme çıktılarına ulaşmak amaçlanır.

DERS SAATİ 31

**ALAN
BECERİLERİ**

TAB1. Dinleme/İzleme, TAB2. Okuma, TAB3. Konuşma, TAB4. Yazma

**KAVRAMSAL
BECERİLER**

KB1. Yazmak-Çizmek, KB1. Bulmak-Seçmek, KB2.2. Gözlemleme, KB2.5. Sınıflandırma, KB2.6. Bilgi Toplama, KB2.7. Karşılaştırma, KB2.8. Sorgulama, KB2.9. Genelleme, KB2.10. Çıkarım Yapma, KB2.12. Mevcut Bilgiye/Veriye Dayalı Tahmin Etme, KB2.13. Yapılandırma, KB2.14. Yorumlama, KB2.15. Yansıtma, KB2.16. Muhakeme (Akıl Yürütme), KB2.17. Değerlendirme, KB3.1. Karar Verme, KB3.3. Eleştirel Düşünme

EĞİLİMLER

E1.1. Merak, E1.2. Bağımsızlık, E1.5. Kendine Güvenme (Öz Güven), E2.3. Girişkenlik, E3.8. Soru Sorma

**PROGRAMLAR ARASI
BİLEŞENLER**

**Sosyal-Duygusal
Öğrenme Becerileri**

SDB1.2. Kendini Düzenleme (Öz Düzenleme Becerisi), SDB2.1. İletişim, SDB2.3. Sosyal Farkındalık

Değerler

D3. Çalışkanlık, D14. Saygı, D16. Sorumluluk, D19. Vatanseverlik

Okuryazarlık Becerileri

OB4. Görsel Okuryazarlık

**DİSİPLİNLER ARASI
İLİŞKİLER**

Hayat Bilgisi, Fen Bilimleri, Matematik, Beden Eğitimi ve Oyun, Müzik, Görsel Sanatlar

**BECERİLER ARASI
İLİŞKİLER**

-

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

T.D.3.1. Dinlemeyi/izlemeyi yönetebilme

- c) Dinleme kurallarına uygun olarak dinler.
- ç) Dinlediği konuya ilişkin düşüncelerini belirtmek için uygun zamanda söz alır.

T.D.3.2. Dinledikleri/izledikleri ile ilgili anlam oluşturabilme

- a) Görsellerden hareketle dinleyeceği/izleyeceği metnin konusunu tahmin eder.
- b) Dinlediklerinde/izlediklerinde geçen olayların öncesi hakkında tahminde bulunur.
- ç) Dinlediklerindeki/izlediklerindeki bilgiler ile ön bilgileri arasında bağlantı kurar.
- g) Dinledikleri ve izlediklerindeki farklı durum, nesne ve karakterleri özelliklerine göre sınıflandırır.
- ı) Dinlediklerine/izlediklerine ilişkin düşüncelerini sözlü ve sözsüz iletişim unsurları ile ifade eder.

T.D.3.3. Dinlediklerini/izlediklerini çözümleyebilme

- b) Dinlediği/izlediği metindeki ana fikri/ana duyguyu bulur.
- c) Dinlediği/izlediği metnin konusunu bulur.

T.D.3.5. Dinleme/izleme sürecini değerlendirebilme

- c) Dinlemesindeki/izlemesindeki uygun davranışlarını sonraki dinlemelerine aktarır.

T.K.3.1. Konuşmalarını yönetebilme

- ç) Konuşma kurallarına uygun (ses düzeyi, nezaket ifadeleri, göz teması) bir biçimde iletişimi sürdürür.

T.K.3.2. Konuşmalarında içerik oluşturabilme

- ç) Dinledikleri/izledikleri veya okudukları metinlerdeki nesne ve kişileri karşılaştırır.
- d) Konuşmalarında farklı karakter, olay ve nesneleri özelliklerine göre sınıflandırır.
- e) Konuşmalarında zıt anlamlı sözcükleri kullanır.

T.K.3.3. Konuşma kurallarını uygulayabilme

- a) Konuşmanın özelliğine uygun olarak ses düzeyini ayarlar.
- ç) Konuşmalarında sözcükleri yerinde ve anlamına uygun kullanır.
- e) Konuşmasındaki mesajları açık ve anlaşılır cümlelerle ifade eder.
- f) Konuşmalarında içeriğe uygun zaman ifadelerini kullanır.

T.K.3.5. Konuşma sürecini değerlendirebilme

- a) Başkalarının konuşmalarındaki hataları fark eder.

T.O.3.1. Okuma sürecini yönetebilme

- a) Okuyacağı metnin başlığı ve görsellerini inceler.

T.O.3.2. Okudukları ile ilgili anlam oluşturabilme

- a) Okuduğu metindeki bilgiler ile ön bilgileri arasında bağlantı kurar.
- c) Okuduğu metinde geçen bilgilerin/olayların öncesi hakkında tahminde bulunur.
- j) Okuyacağı metnin başlığı ve görsellerinden hareketle metnin içeriği hakkında görüş oluşturur.

T.O.3.3. Okuduklarını çözümleyebilme

- a) Okuduğu metindeki karakter, olay, bilgi veya duyguları açıklar.
- b) Okuduğu metnin konusunu bulur.
- c) Okuduğu metindeki ana fikri/ana duyguyu bulur.

T.O.3.5. Okuma sürecini değerlendirebilme

- a) Okuma sürecinde belirlediği hatalarını düzeltir.
- b) Okuma sürecindeki olumlu davranışlarını sonraki okumalarına aktarır.

T.Y.3.1. Yazılı anlatım becerilerini yönetebilme

- a) Verilen bir yazma görevini hazırlıksız yazar.
- f) Belirlenen bir konuda yazma planı hazırlar.

T.Y.3.2. Yazılarında içerik oluşturabilme

- a) Metnin eksik bırakılan bölümlerini ön bilgilerinden hareketle devam ettirir.
- d) Yazılarında karakter, olay ve nesneleri özelliklerine göre sınıflandırır.
- f) Yazılarında eş anlamlı sözcükleri kullanır.
- g) Ayrıntılı yönergeler yazar.

T.Y.3.3. Yazma kurallarını uygulayabilme

- a) Hedef kitle ve konunun özelliğine göre hazırladığı plana uygun yazar.
- b) Yazılarında sözcükleri yerinde ve anlamına uygun kullanır.
- f) Büyük harfleri kuralına uygun yazar.
- g) Yazılarında noktalama işaretlerini (nokta, kesme işareti, virgül, iki nokta, ünlem, tırnak işareti, soru işareti, kısa çizgi, konuşma çizgisi, yay ayraç, üç nokta, eğik çizgi) kuralına uygun kullanır.

İÇERİK ÇERÇEVESİ

Bu temadaki etkinlikler ve metinler aracılığı ile dinleme/izleme, konuşma, okuma, yazma becerisine ait öğrenme çıktılarının kazandırılması beklenmektedir.

Anahtar Kavramlar

afetlere hazırlık, canlılar, çevre, doğa, doğal kaynaklar, doğal miras doğa olayları, tasarruf

ÖĞRENME

KANITLARI

(Ölçme ve Değerlendirme)

Öğrenme çıktıları; gözlem formu, öz değerlendirme, dereceli puanlama anahtarı ve çalışma kâğıdı kullanılarak değerlendirilebilir. Dinleme/izleme, okuma, konuşma ve yazma becerilerinin birkaçını veya tamamını içeren bir performans görevi verilebilir. Performans görevi analitik dereceli puanlama anahtarı kullanılarak değerlendirilebilir.

ÖĞRENME ÖĞRETME YAŞANTILARI

Temel Kabuller

Öğrencilerin bir önceki temada yer alan öğrenme çıktıları doğrultusunda hedeflenen bilgi ve becerilere ulaştığı kabul edilmektedir.

Ön Değerlendirme Süreci

Öğrenme çıktılarının daha önceki seviyelerde kazanılıp kazanılmadığı değerlendirilir.

Köprü Kurma

Öğrencilerin ön bilgilerini harekete geçirmek için konu ile ilgili video, sunu, şarkı gibi materyal veya oyunlar kullanılır. Öğrencilerin metinle bağ kurmasına yönelik dinleme, okuma, konuşma ve yazma çalışmaları yaptırılır.

Öğrenme-Öğretme

Uygulamaları

Öğrenme-öğretme uygulamaları aşağıdaki sırayla yapılacaktır:

İşlenecek metinle ilgili video, sunu, şarkı gibi materyal belirlenir. Materyal aracılığıyla soru-cevap, beyin fırtınası, tartışma gibi etkinliklerle öğrencilerin metinle etkileşim kurmaları ve metnin içeriğini merak etmeleri sağlanır (E1.1)

Metnin başlığı ve görselleri incelenerek içeriği hakkında görüş oluşturulması istenir (KB2.2, KB2.10, KB2.12, E1.1.). Görüşler sözlü bir şekilde ifade edilirken konuşma kurallarına uygun, konu dışına çıkmadan açık, net ve anlaşılır cümleler kullanılması beklenir (E1.5, E2.3, SDB2.1). Görseller incelendikten sonra görselle ilgili akıl yürütme yapılarak ulaşılan çıkarımlar kendi cümleleri ile ifade edilir. (OB4). Bu süreç, gözlem formu kullanılarak değerlendirilebilir.

Metinle etkileşim esnasında, metin öncelikle öğretmen tarafından gelişme bölümünden başlanarak sesli bir şekilde okunur. Daha sonra öğrencilerden metnin gelişme bölümünü sessiz bir şekilde okumaları istenir. Gelişme bölümü okunan metnin öncesini tahmin etmeleri sağlanır (KB2.12, SDB2.1). Tahminler alındıktan sonra metnin tamamı uygun oturuş pozisyonunda metin-göz arasındaki uygun mesafeye ve noktalama işaretlerine dikkat edilerek okunur. Metindeki bilgiler ile ön bilgileri arasında bağlantı kurulmasını sağlayacak etkinlikler yaptırılır (KB2.7, KB2.16, SDB2.1). Öğrencilerden okuma sırasında yaptıkları ve kendilerinin belirledikleri noktalama, telaffuz, vurgu ve tonlama gibi hatalarını düzeltmeleri beklenir (KB2.17). Okuma esnasında edindikleri olumlu davranışları sonraki okumalarında kullanmaları istenir (KB2.15). Hatalarını düzelterek sonraki okumalarına aktarırken hatalarını gelişim fırsatı olarak değerlendirip sorumluluk kazanmaları sağlanır (D16). Bu süreç, çalışma kâğıdı ve öz değerlendirme formu ile değerlendirilebilir.

Dinleme esnasında, dinleme kurallarına uymaları istenir (SDB2.1, D14). Metnin gelişme bölümü öğrenciler tarafından dinlenir. Gelişme bölümü dinlenen metnin öncesini tahmin etmeleri istenir (KB2.12, SDB2.1). Metindeki bilgiler ile ön bilgileri arasında bağlantı kurmalarını sağlayacakları etkinlikler yaptırılır (KB2.7, KB2.16, KB3.3). Dinledikleri/izledikleri metindeki durum, nesne ya da karakterleri özelliklerine göre sınıflandırmaları istenir (KB2.7, KB2.8, KB2.14, KB2.17). Dinleme/izleme sırasında sergilenen davranışların gözden geçirilmesi, olumlu davranışların diğer dinlemelere/izlemelere aktarılması istenir (SDB1.2). Bu süreçteki dinleme kurallarının uygulanışını değerlendirmek için gözlem formu, sürecin diğer aşamalarını değerlendirmek için ise çalışma kâğıdı kullanılabilir.

Öğrencilerden dinledikleri metinle ilgili görüşlerini belirtirken dinleme sürecini olumsuz etkilemeyecek şekilde konuşmaya dâhil olmaları istenir. Dinleme sırasında konuşmacının sözünü kesmeden konuşmaya nasıl dâhil olunabileceği söylenir (SDB2.1, E3.8, D14). Dinledikleri/izledikleri metinler hakkındaki düşüncelerini sözcükler, jest ve mimikler, beden duruşu, vurgu ve tonlamayla açıklamaları beklenir (KB2.14, KB2.15, SDB2.1). Konuşma sırasında ses düzeylerini dinleyicilerin duyabileceği şekilde ayarlamaları istenir (E1.2, E2.3, SDB2.1). Dinledikleri/izledikleri metin ile ilgili düşüncelerini anlatırken gerçekleştirdiği zamanı dikkate alarak geçmiş, şimdi ve gelecek zaman ifadelerini doğru kullanmaları istenir (KB1, KB3.1, E1.5, SDB2.1). Arkadaşlarının metin ile ilgili düşüncelerini anlatırken konuşma sırasında yaptıkları hataları fark etmeleri sağlanır (KB2.2, KB2.6, KB2.9). Bu süreç; gözlem formu, performans görevi ve akran değerlendirme ile değerlendirilebilir.

Okudukları metinde yer alan karakterleri fiziksel, sosyal, duygu durumu gibi özelliklerine göre betimlemeleri istenir. Olay veya bilgiyi kısaca açıklamaları, duyguları ifade etmeleri sağlanır (KB2.14, SDB2.1, SDB2.3). Dinledikleri/izledikleri veya okudukları metindeki ipuçlarından yararlanarak metnin konusunu bulmaları beklenir. Metinde verilmek istenen iletiyi belirlemeleri istenir (KB2.6, KB2.13, SDB2.1). Bu süreç, öz değerlendirme formu ile değerlendirilebilir.

Metindeki nesne ve kişileri çeşitli özelliklerine göre karşılaştıracakları etkinlikler yaptırılır **(KB2.7)**. Konuşmalarında farklı karakter, olay ve nesnelerin çeşitli özelliklerini belirleyerek sınıflandırmaları beklenir. Konuşmalarında varlıkları benzerlik ve farklılıklarına göre sınıflandırırken zıt anlamlı sözcükleri kullanmaları sağlanır **(KB2.5)**. Metin içeriği ile ilgili görüşlerini belirtirken sözcükleri yerinde ve anlamına uygun kullanmaları istenir. Bu süreç, çalışma kâğıdı ile değerlendirilebilir.

Metindeki farklı karakter, olay ve nesnelerin çeşitli özelliklerini sınıflandırarak yazmaları istenir. Yazılarında eş anlamlı sözcükleri kullanmaları sağlanır. Yazılarında sözcükleri yerinde ve anlamına uygun kullanmaları beklenir **(KB1, KB2.5, SDB2.1, E1.5)**. Bu süreç, çalışma kâğıdı ile değerlendirilebilir.

Bir konuya ilişkin bilgi, duygu ve düşüncelerini planlamaları istenir. Hedef kitle ve konunun özelliğini dikkate alarak hazırladıkları plana uygun yazı yazdırılır. Belirlenen bir konuya göre oluşturdukları planlarını yazıya aktarırken sorumluluk ve çalışkanlık değerlerine vurgu yapılır. Yazma planı oluşturulurken çalışkanlık değerine vurgu yapılır **(KB1, KB2.2, KB2.6, D3, D16, SDB1.2)**. Bu süreç, dereceli puanlama anahtarı ile değerlendirilebilir.

Öğrencilere temanın içeriğine uygun, tamamlanmamış bir metin verilir ve ön bilgilerinden yararlanarak tamamlamaları istenir **(KB1, KB2.6, KB2.9, KB2.14, KB2.15)**.

Belirlenen konunun/işin gerçekleştirilebilmesi için izlenmesi gereken adımlar planlanır. Planlanan adımlara uygun yönergeler doğru bir sırayla yazdırılır. Yönerge yazılırken noktalama işaretlerini uygun yerde kullanmaları beklenir. Yapılan aralıklı tekrarlar ile yazılarında noktalama işaretlerini uygun yerlerde kullanmayı beceri ve alışkanlığa dönüştürmeleri beklenir. Büyük harflerin kullanıldığı yerler hatırlatılır. Metinde büyük harflerin geçtiği yerleri bulmaları istenir. Büyük harflerin kullanıldığı örnek cümleler yazdırılır. Öğrencilere konuşmalarına başlamadan Türkçeyi kurallarına uygun kullanmanın önemine vurgu yapılır **(D19)**. Bu süreç, dereceli puanlama anahtarı ile değerlendirilebilir.

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme Zenginleştirme sürecinde öğrencilerin hazırbulunuşluk, ilgi ve öğrenme stilleri dikkate alınır ve bunlara ilişkin etkinlik/materyal hazırlanabilir. Bunlar merak uyandıracak, üst düzey düşünmeye yöneltecek ve bireysel öğrenme ihtiyaçlarını karşılamaya yönelik olabilir. Dinleyeceği/izleyeceği/okuyacağı metinle ilişkili hikâye oluşturma, canlandırma yapma, dijital araçlardan yararlanma, görsel oluşturma, oyun tasarlama, sunu hazırlama, yazarın iletilerini sorgulama, tartışma, metni yeniden kurgulama gibi etkinliklerle süreç zenginleştirilebilir.

Zenginleştirme sürecinde öğrenme ortamları öğrencilerin farklı öğrenme stillerine göre bireysel ve iş birlikli çalışmalara katkı sağlayacak şekilde tasarlanabilir. Bununla birlikte okul dışı öğrenme ortamları da sürece dâhil edilebilir.

Destekleme Destekleme sürecinde öğrencilerin hazırbulunuşluk, ilgi ve öğrenme stilleri dikkate alınırken etkinlikler/materyal sade, kolay ve anlaşılır olabilir. Bunlar tüm duyulara hitap edecek şekilde basitten karmaşığa, yakından uzağa, somuttan soyuta gibi öğrenme ilkelerine uygun ve tüm öğrenme ortamlarında uygulanacak şekilde düzenlenebilir.

Destekleme sürecinde; oyun, bilmece sorma, bulmaca çözme, şarkı ve tekerleme söyleme, sayışma, canlandırma yapma gibi etkinliklerden ve görsel eşleştirme kartlarından yararlanılabilir. Etkinlikler yapılırken öğrencilerin zorlandıkları yerlerde onlara ipuçları verilebilir.

**ÖĞRETMEN
YANSITMALARI**

Öğretmen, öğrenme-öğretme uygulamaları sürecinde mevcut durumu gözden geçirir, durumla ilgili çıkarımda bulunur ve durumu değerlendirir. İlgili sürecin bütününde ise karşılaştığı sorunlar, özel hâller, öneriler, iyileştirmeler gibi durumları somut olarak belirtir. Özel durumlar için anekdot kayıtları alabilir.

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

4. TEMA: BİLGİ HAZİNEMİZ

Bu temada okuryazarlık türleri, okuma sevgisi vb. tema içeriğine uygun dört okuma ve bir dinleme metni işlenirken dinleme/izleme, konuşma, okuma, yazma becerilerine ilişkin belirlenen öğrenme çıktılarına ulaşmak amaçlanır.

DERS SAATİ 31

**ALAN
BECERİLERİ**

TAB1. Dinleme/İzleme, TAB2. Okuma, TAB3. Konuşma, TAB4. Yazma

**KAVRAMSAL
BECERİLER**

KB1. Saymak-Okumak, KB1. Yazmak-Çizmek, KB1. Bulmak-Seçmek, KB1. Belirlemek-İşaret Etmek, KB2.4. Çözümleme, KB2.5. Sınıflandırma, KB2.6. Bilgi Toplama, KB2.7. Karşılaştırma, KB2.10. Çıkarım Yapma, KB2.12. Mevcut Bilgiye/Veriye Dayalı Tahmin Etme, KB2.13. Yapılandırma, KB2.14. Yorumlama, KB2.15. Yansıtma, KB2.16. Muhakeme (Akıl Yürütme), KB2.18. Tartışma, KB3.1. Karar Verme, KB3.3. Eleştirel Düşünme

EĞİLİMLER

E1.1. Merak, E1.2. Bağımsızlık, E1.5. Kendine Güvenme (Öz Güven), E2.3. Girişkenlik, E3.8. Soru Sorma

**PROGRAMLAR ARASI
BİLEŞENLER**

Sosyal-Duygusal

Öğrenme Becerileri

SDB2.1. İletişim, SDB2.3. Sosyal Farkındalık

Değerler

D14. Saygı, D16. Sorumluluk, D19. Vatanseverlik

Okuryazarlık Becerileri

OB4. Görsel Okuryazarlık

**DİSİPLİNLER ARASI
İLİŞKİLER**

Hayat Bilgisi, Fen Bilimleri, Matematik, Beden Eğitimi ve Oyun, Müzik, Görsel Sanatlar

**BECERİLER ARASI
İLİŞKİLER**

-

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

T.D.3.1. Dinleme/izlemeyi yönetebilme

- c) Dinleme kurallarına uygun olarak dinler.
- ç) Dinlediği konuya ilişkin düşüncelerini belirtmek için uygun zamanda söz alır.

T.D.3.2. Dinledikleri/izledikleri ile ilgili anlam oluşturabilme

- a) Görsellerden hareketle dinleyeceği/izleyeceği metnin konusunu tahmin eder.
- ç) Dinlediklerindeki/izlediklerindeki bilgiler ile ön bilgileri arasında bağlantı kurar.

T.D.3.3. Dinlediklerini/izlediklerini çözümleyebilme

- b) Dinlediği/izlediği metindeki ana fikri/ana duyguyu bulur.
- c) Dinlediği/izlediği metnin konusunu bulur.
- ç) Dinlediği/izlediği farklı metinlerdeki iletilerin benzerlik ve farklılıklarını belirler.
- d) Dinlediği/izlediği farklı metinlerdeki iletileri benzerlik ve farklılık yönüyle ilişkilendirir.

T.K.3.1. Konuşmalarını yönetebilme

- a) Konunun özelliğine göre konuşma üslubunu belirler.
- ç) Konuşma kurallarına uygun (ses düzeyi, nezaket ifadeleri, göz teması) bir biçimde iletişimi sürdürür.

T.K.3.2. Konuşmalarında içerik oluşturabilme

- f) Konuşmalarında eş anlamlı sözcükler kullanır.
- g) Dinlediklerini, izlediklerini veya okuduklarını mantıksal ilişkilere bağlı olarak kendi cümleleriyle ifade eder.
- ğ) Sözlü iletişimde katılmadığı görüşlere ilişkin nedenleri ifade eder.
- i) Konuşmalarında örneklendirmelere yer verir.
- l) Dinlediği/izlediği veya okuduğu metindeki neden sonuç ilişkisini söyler.

T.K.3.3. Konuşma kurallarını uygulayabilme

- a) Konuşmanın özelliğine uygun olarak ses düzeyini ayarlar.
- ç) Konuşmalarında sözcükleri yerinde ve anlamına uygun kullanır.
- ğ) Konuşmalarında bağlama öğelerini (ile, ve, veya, ya da, ama, çünkü) doğru kullanır.

T.O.3.1. Okuma sürecini yönetebilme

- a) Okuyacağı metnin başlığı ve görsellerini inceler.
- b) Noktalama işaretlerine dikkat ederek okur.

T.O.3.2. Okudukları ile ilgili anlam oluşturabilme

- a) Okuduğu metindeki bilgiler ile ön bilgileri arasında bağlantı kurar.
- b) Metnin başlığı ve görsellerinden hareketle metinde geçen bilgiler/olaylar hakkında tahminde bulunur.
- ç) Okuma sırasında metinde verilen bilgilerden ve görsellerden hareketle metinde geçen bilgilerin/olayların sırası hakkında tahminde bulunur.
- j) Okuyacağı metnin başlığı ve görsellerinden hareketle metnin içeriği hakkında görüş oluşturur.

T.O.3.3. Okuduklarını çözümleyebilme

- a) Okuduğu metindeki karakter, olay, bilgi veya duyguları açıklar.
- b) Okuduğu metnin konusunu bulur.
- c) Okuduğu metindeki ana fikri/ana duyguyu bulur.
- ç) Okuduğu metindeki iletileri benzerlik ve/veya farklılık yönüyle ilişkilendirir.

T.Y.3.1. Yazılı anlatım becerilerini yönetebilme

- a) Verilen bir yazma görevini hazırlıksız yazar.
- ç) Yazışmayı başlatma, sürdürme ve sonlandırmayla ilgili uygun ifadeler kullanır.

T.Y.3.2. Yazılarında içerik oluşturabilme

- ı) İstek, şikâyet ve önerilerini yazarak (mektup, dilekçe, tebrik, anlık ileti) ifade eder.
- o) Dinlediği/izlediği veya okuduğu metindeki neden sonuç ilişkisini yazar.

T.Y.3.3. Yazma kurallarını uygulayabilme

- b) Yazılarında sözcükleri yerinde ve anlamına uygun kullanır.
- g) Yazılarında noktalama işaretlerini (nokta, kesme işareti, virgül, iki nokta, ünlem, tırnak işareti, soru işareti, kısa çizgi, konuşma çizgisi, yay ayraç, üç nokta, eğik çizgi) kuralına uygun kullanır.

T.Y.3.5. Yazma sürecini değerlendirebilme

- a) Yazılarında hatalarını bulur.
- b) Yazılarında belirlediği hataları düzeltir.
- c) Yazılarındaki uygun davranışları sonraki yazılarına aktarır.

İÇERİK ÇERÇEVESİ

Bu temadaki etkinlikler ve metinler aracılığı ile dinleme/izleme, konuşma, okuma, yazma becerisine ait öğrenme çıktılarının kazandırılması beklenmektedir.

Anahtar Kavramlar

dil sevgisi, edebî şahsiyetler, kitaplar, kütüphaneler, okuma alışkanlığı, okuma hakkı, okur kimliği, okuma sevgisi

**ÖĞRENME
KANITLARI
(Ölçme ve
Değerlendirme)**

Öğrenme çıktıları; gözlem formu, kontrol listesi, dereceli puanlama anahtarı, performans görevi, öz değerlendirme formu ve çalışma kâğıdı kullanılarak değerlendirilebilir. Dinleme/izleme, okuma, konuşma ve yazma becerilerinin birkaçını veya tamamını içeren bir performans görevi verilebilir. Performans görevi analitik dereceli puanlama anahtarı kullanılarak değerlendirilebilir.

**ÖĞRENME ÖĞRETME
YAŞANTILARI**

Temel Kabuller

Öğrencilerin bir önceki temada yer alan öğrenme çıktıları doğrultusunda hedeflenen bilgi ve becerilere ulaştığı kabul edilmektedir.

Ön Değerlendirme Süreci

Bir önceki temada yer alan öğrenme çıktılarının kazanılıp kazanılmadığı soru cevap tekniği ile değerlendirilir.

Köprü Kurma

Öğrencilerin ön bilgilerini harekete geçirmek için konu ile ilgili video, sunu, şarkı gibi materyal veya oyunlar kullanılır. Öğrencilerin metinle bağ kurmasına yönelik dinleme, okuma, konuşma ve yazma çalışmaları yaptırılır.

**Öğrenme-Öğretme
Uygulamaları**

Öğrenme-öğretme uygulamaları aşağıdaki sırayla yapılacaktır:

İşlenecek metinle ilgili öğretmen tarafından belirlenen video, sunu, şarkı, soru-cevap, beyin fırtınası, tartışma gibi materyal veya etkinliklerle öğrencilerin metinle etkileşim kurmaları ve metnin içeriğini merak etmeleri sağlanır (E1.1).

Öğrencilerden dinleme/izleme veya okuma öncesinde dinleyecekleri/izleyecekleri veya okuyacakları metnin başlığını, görsellerini incelemeleri, metnin içeriğini ifade etmeleri ve metinde geçen bilgiler/olaylar ve metnin konusu hakkında tahminde bulunmaları istenir (KB2.10, KB2.12, SDB2.1, SDB2.3). Görseller incelenerek içeriğe yönelik

merak oluşturulur. Bu aşamada öğrencilerin görsel okuryazarlığı desteklenir (OB4, E1.1). Bu süreç, gözlem formu kullanılarak değerlendirilebilir.

Öğrencilerden metne yönelik yaptıkları tahminleri konuşma kurallarına uygun bir şekilde ifade etmeleri istenir. Konuşma sırasında ses düzeyini dinleyicilerin duyabileceği şekilde ayarlamaları, sözcükleri yerinde ve anlamına uygun kullanmaları, konu dışına çıkmadan açık, net ve anlaşılır cümleler kurmaları beklenir. Dinleyici konumunda olan diğer öğrencilerden düşüncelerini belirtmek için uygun zamanda söz almaları ve kuralına uygun şekilde iletişimi sürdürmeleri beklenir (KB1, KB3.1, E1.5, E2.3, SDB2.1, E3.8, D14). Konuşma esnasında kendilerini ifade etmeleri sağlanarak iletişim becerileri desteklenir. İletişim sürecinde kurallara uyulması ve sınıf arkadaşları etkin dinlemesi istenir (D14). Bu süreç, gözlem formu veya kontrol listesi ile değerlendirilebilir.

Metinle etkileşim esnasında, metin öğretmen tarafından vurgu ve tonlamaya dikkat edilerek belirlenen yere kadar sesli bir şekilde okunur. Metnin konusu ile öğrencilerin ön bilgileri arasında bağlantı kurmaları sağlanır. Dinleme esnasında dinleme kuralları hatırlatılır (KB2.7, KB2.16, KB3.3, SDB2.1, E1.5, E2.3). Öğretmen okuma yaparken öğrencilerden metni takip etmeleri istenir. Uygun bir yerde okuma durdurulur, görsellerin yardımıyla metnin geri kalan kısmını tahmin etmeleri istenir (KB2.12, SDB2.1, SDB2.3). Bu süreç, gözlem formu veya çalışma kâğıdı ile değerlendirilebilir.

Metni kurallara uygun bir şekilde sessiz okumaları istenir. Okuma esnasında oturuş pozisyona ve metinle göz arasındaki uygun mesafeye dikkat etmeleri gerektiği vurgulanır. Bu süreç, gözlem formu veya kontrol listesi ile değerlendirilebilir.

Dinledikleri/izledikleri veya okudukları metinde yer alan karakterleri fiziksel, sosyal, duygu durumu gibi özelliklerine göre betimlemeleri istenir. Metindeki olay, bilgi veya duyguyu açıklayacakları etkinlikler yaptırılır (SDB2.1, KB2.14, SDB2.3). Bu süreç, çalışma kâğıdı ile kontrol edilebilir.

Dinledikleri/izledikleri veya okudukları metnin konusunu bulmaya yönelik çalışmalar yaptırılır. Metnin konusuna yönelik yaptıkları tahminlerle metnin konusu karşılaştırılarak tahminlerinin doğruluğunu tespit etmeleri sağlanır (KB2.13, SDB2.1). Bu süreç, çalışma kâğıdı ile değerlendirilebilir.

Dinledikleri/izledikleri veya okudukları metinde verilmek istenen iletiyi belirlemeleri beklenir (KB2.6, KB2.13, SDB2.1). Bu süreç, çalışma kâğıdı ile değerlendirilebilir.

Metinle etkileşim sonrasında öğrenciler metindeki iletiler hakkında konuşulur. Metindeki iletilerin benzerlik ve farklılıklarını belirlemeye, bunları ilişkilendirmeye yönelik çalışmalar yaptırılır (KB2.4, KB2.5). Öğrenciler metnin içeriğindeki benzerlik ve farklılıklar ile ilgili görüşlerini örnekler vererek açıklar (KB1). Konuşmalar yapılırken eş anlamlı sözcüklere yer verilmesi istenir (KB1, KB2.5). Bu süreç, çalışma kâğıdı veya gözlem formu ile değerlendirilebilir.

Dinledikleri/izledikleri veya okudukları metni duygu ve düşüncelerinden yola çıkarak oluş sırasına göre kendi cümleleri ile ifade etmeleri beklenir. Metindeki neden sonuç ilişkisini belirleyerek yazmaları sağlanır (KB2.14, SDB2.1). Metindeki olaylara katılıp katılmama durumlarını nedenleriyle söylemeleri ve yazmaları istenir (KB2.18, KB3.3, SDB2.1, E1.2, E2.3). Metne katılıp katılmama durumlarını nedenleriyle ifade ederken bağlama öğelerini (ile, ve, ama, çünkü) doğru kullanmaları istenir. Konuşmalarında sözcükleri yerinde ve anlamına uygun şekilde kullanarak anlamlı ve kurallı cümleler oluşturmaları sağlanır. Bu süreç, performans görevi veya dereceli puanlama anahtarı ile değerlendirilebilir.

Öğrencilerin isteklerini, şikâyetlerini ve önerilerini uygun iletişim araçlarını (mektup, dilekçe, tebrik kartı, anlık ileti) kullanarak ifade etmeleri sağlanır (**SDB2.1**). Yazışmalarını belirli bir kişiye/gruba hitap ederek başlatmaları istenir. Yazışmaların iletişimin içeriğine uygun bir şekilde (hâl hatır sorma, duygu/bilgi paylaşımı vb.) sürdürülmesinin önemi vurgulanır. İyi dileklerini iletme ve vedalaşma ifadeleri ile yazışmalarını sonlandırmaları istenir (**D14**). Bu süreç, dereceli puanlama anahtarı veya çalışma kâğıdı ile değerlendirilebilir.

Öğrencilerden harflerin temel formunda, çizgi takibinde, harfler/sözcükler arasında bırakılan boşlukta, noktalama işaretlerinde, sözcüğün yazımında yaptıkları hataları bulmaları ve düzeltmeleri istenir (**KB2.15**). Yazma sürecinde kazanılan olumlu davranışlar sonraki yazı çalışmalarında kullanılır. Öğrenciler hatalarını düzeltip sonraki yazılarına doğruları aktarırken hatalarını gelişim fırsatı olarak değerlendirmeleri vurgulanır (**D16**). Bu süreç, öz değerlendirme formu ile değerlendirilebilir.

Belirli bir konuda anlık ve plansız bir şekilde gerçekleştirecekleri bir yazma görevi verilir (**KB1, E1.2, KB3.1**). Yazılarında sözcükleri yerinde ve anlamına uygun kullanmaları istenir (**KB1, SDB2.1, E2.3, E1.5**). Noktalama işaretlerinin kullanıldığı yerler hatırlatılır. Noktalama işaretlerinin uygun yerde kullanıldığı örnek yazı çalışması yapılması istenir. Yapılan aralıklı tekrarlar ile yazılarında noktalama işaretlerini uygun yerlerde kullanmayı beceri ve alışkanlığa dönüştürmeleri beklenir. Yazı çalışmalarına başlamadan Türkçeyi kurallarına uygun kullanmanın öneminden bahsedilir (**D19**). Bu süreç; çalışma kâğıdı, performans görevi veya dereceli puanlama anahtarı ile değerlendirilebilir.

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme Zenginleştirme sürecinde öğrencilerin hazırbulunuşluk, ilgi ve öğrenme stilleri dikkate alınır ve bunlara ilişkin etkinlik/materyal hazırlanabilir. Bunlar merak uyandıracak, üst düzey düşünmeye yöneltecek ve bireysel öğrenme ihtiyaçlarını karşılamaya yönelik olabilir. Dinleyeceği/izleyeceği/okuyacağı metinle ilişkili hikâye oluşturma, canlandırma yapma, dijital araçlardan yararlanma, görsel oluşturma, oyun tasarlama, sunu hazırlama, yazarın iletilerini sorgulama, tartışma, metni yeniden kurgulama gibi etkinliklerle süreç zenginleştirilebilir.

Zenginleştirme sürecinde öğrenme ortamları öğrencilerin farklı öğrenme stillerine göre bireysel ve iş birlikli çalışmalara katkı sağlayacak şekilde tasarlanabilir. Bununla birlikte okul dışı öğrenme ortamları da sürece dâhil edilebilir.

Destekleme Destekleme sürecinde öğrencilerin hazırbulunuşluk, ilgi ve öğrenme stilleri dikkate alınırken etkinlikler/materyal sade, kolay ve anlaşılır olabilir. Bunlar tüm duyulara hitap edecek şekilde basitten karmaşığa, yakından uzağa, somuttan soyuta gibi öğrenme ilkelerine uygun ve tüm öğrenme ortamlarında uygulanacak şekilde düzenlenebilir.

Destekleme sürecinde oyun, bilmece sorma, bulmaca çözme şarkı ve tekerleme söyleme, sayışma ve canlandırma yapma gibi etkinliklerden ve görsel eşleştirme kartlarından yararlanılabilir. Etkinlikler yapılırken öğrencilerin zorlandıkları yerlerde onlara ipuçları verilebilir.

**ÖĞRETMEN
YANSITMALARI**

Öğretmen, öğrenme-öğretme uygulamaları sürecinde mevcut durumu gözden geçirir, durumla ilgili çıkarımda bulunur ve durumu değerlendirir. İlgili sürecin bütününde ise karşılaştığı sorunlar, özel hâller, öneriler, iyileştirmeler gibi durumları somut olarak belirtir. Özel durumlar için anekdot kayıtları alabilir.

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

5. TEMA: YETENEKLERİMİZİ KULLANIYORUZ

Bu temada sanat, spor, edebiyat vb. tema içeriğine uygun dört okuma ve bir dinleme metni işlenirken dinleme/izleme, konuşma, okuma, yazma becerilerine ilişkin belirlenen öğrenme çıktılarına ulaşmak amaçlanır.

DERS SAATİ 30

**ALAN
BECERİLERİ**

TAB1. Dinleme/İzleme, TAB2. Okuma, TAB3. Konuşma, TAB4. Yazma

**KAVRAMSAL
BECERİLER**

KB1. Saymak-Okumak, KB1. Yazmak-Çizmek, KB1. Bulmak-Seçmek, KB1. Belirlemek-İşaret Etmek, KB2.5. Sınıflandırma, KB2.6. Bilgi Toplama, KB2.7. Karşılaştırma, KB2.8. Sorgulama, KB2.10. Çıkarım Yapma, KB2.12. Mevcut Bilgiye/Veriye Dayalı Tahmin Etme, KB2.13. Yapılandırma, KB2.14. Yorumlama, KB2.16. Muhakeme (Akıl Yürütme), KB2.17. Değerlendirme, KB3.1. Karar Verme, KB3.3. Eleştirel Düşünme

EĞİLİMLER

E1.1. Merak, E1.2. Bağımsızlık, E1.5. Kendine Güvenme (Öz Güven), E2.3. Girişkenlik, E3.8. Soru Sorma

**PROGRAMLAR ARASI
BİLEŞENLER**

**Sosyal-Duygusal
Öğrenme Becerileri**

SDB2.1. İletişim, SDB2.3. Sosyal Farkındalık

Değerler

D4. Dostluk, D14. Saygı

Okuryazarlık Becerileri

OB1. Bilgi Okuryazarlığı, OB2. Dijital Okuryazarlık, OB4. Görsel Okuryazarlık

**DİSİPLİNLER ARASI
İLİŞKİLER**

Hayat Bilgisi, Fen Bilimleri, Matematik, Beden Eğitimi ve Oyun, Müzik, Görsel Sanatlar

**BECERİLER ARASI
İLİŞKİLER**

-

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

T.D.3.1. Dinleme/izlemeyi yönetebilme

- a) Dinleyeceklerini/izleyeceklerini amacına ve ilgi alanına uygun olarak seçer.
- c) Dinleme kurallarına uygun olarak dinler.
- ç) Dinlediği konuya ilişkin düşüncelerini belirtmek için uygun zamanda söz alır.

T.D.3.2. Dinledikleri/izledikleri ile ilgili anlam oluşturabilme

- ç) Dinlediklerindeki/izlediklerindeki bilgiler ile ön bilgileri arasında bağlantı kurar.
- d) Dinlediklerindeki/izlediklerindeki iletilerden amacına ve ilgi alanına uygun çıkarımlar yapar.

T.D.3.3. Dinlediklerini/izlediklerini çözümleyebilme

- b) Dinlediği/izlediği metindeki ana fikri/ana duyguyu bulur.
- c) Dinlediği/izlediği metnin konusunu bulur.
- e) Dinlediğindeki/izlediğindeki söylem ve görsel arasındaki ilişkiyi açıklar.

T.K.3.1. Konuşmalarını yönetebilme

- a) Konunun özelliğine göre konuşma üslubunu belirler.
- ç) Konuşma kurallarına uygun (ses düzeyi, nezaket ifadeleri, göz teması) bir biçimde iletişimi sürdürür.
- d) Belirlenen bir konuda konuşma planı hazırlar.

T.K.3.2. Konuşmalarında içerik oluşturabilme

- ı) **Konuşmalarında benzetmelere yer verir.**
- k) Dinleyici grubunun özelliklerini dikkate alarak belirli bir konuda sunum yapar.

T.K.3.3. Konuşma kurallarını uygulayabilme

- a) Konuşmanın özelliğine uygun olarak ses düzeyini ayarlar.
- b) Dinleyici kitlesi ve konunun özelliğine göre hazırladığı plana uygun konuşur.
- c) Konuşmalarında vurgu ve tonlamaya dikkat eder.
- ç) Konuşmalarında sözcükleri yerinde ve anlamına uygun kullanır.
- e) Konuşmasındaki mesajları açık ve anlaşılır cümlelerle ifade eder.
- h) Konuşmalarını jest ve mimiklerle destekler.
- ı) Konuşma sürecinde beden dilini yerinde kullanır.

T.O.3.1. Okuma sürecini yönetebilme

- a) Okuyacağı metnin başlığı ve görsellerini inceler.
- b) Noktalama işaretlerine dikkat ederek okur.

T.O.3.2. Okudukları ile ilgili anlam oluşturabilme

- a) Okuduğu metindeki bilgiler ile ön bilgileri arasında bağlantı kurar
- b) Metnin başlığı ve görsellerinden hareketle metinde geçen bilgiler/olaylar hakkında tahminde bulunur.
- d) Okuma sırasında metinde verilen bilgilerden ve görsellerden hareketle metinde geçen bilgilerin/olayların sonrası hakkında tahminde bulunur.
- e) Okuduğu metindeki verilerden yararlanarak metnin amacına uygun çıkarım yapar.

T.O.3.3. Okuduklarını çözümleyebilme

- a) **Okuduğu metindeki karakter, olay, bilgi veya duyguları açıklar.**
- b) Okuduğu metnin konusunu bulur.
- c) Okuduğu metinde ana fikri/ana duyguyu bulur.

T.Y.3.1. Yazılı anlatım becerilerini yönetebilme

- a) Verilen bir yazma görevini hazırlıksız yazar.

T.Y.3.2. Yazılarında içerik oluşturabilme

- b) Bir sözcüğün anlamına ilişkin tahminlerini bağlamdan yararlanarak yazar.
- c) Dinlediği/izlediği veya okuduğu bir metne ilişkin çıkarımlarını planlı bir biçimde yazar.
- j) Edindiği bilginin kaynağını yazar.
- k) Hedef kitleye görsellerle desteklenmiş açıklayıcı türdeki yazılarını sunar.
- m) Dijital araçları kullanarak hedef kitleye uygun türde yazılarını sunar.
- n) **Yazılarında benzetme ve örneklendirmeye yer verir.**

T.Y.3.3. Yazma kurallarını uygulayabilme

- b) Yazılarında sözcükleri yerinde ve anlamına uygun kullanır.
- g) Yazılarında noktalama işaretlerini (nokta, kesme işareti, virgül, iki nokta, ünlem, tırnak işareti, soru işareti, kısa çizgi, konuşma çizgisi, yay ayraç, üç nokta, eğik çizgi) kuralına uygun kullanır.

İÇERİK ÇERÇEVESİ

Bu temadaki etkinlikler ve metinler aracılığı ile dinleme/izleme, konuşma, okuma, yazma becerisine ait öğrenme çıktılarının kazandırılması beklenmektedir.

Anahtar Kavramlar

estetik, ilgi, merak, oyun, özgünlük, sanat, spor

ÖĞRENME**KANITLARI****(Ölçme ve Değerlendirme)**

Öğrenme çıktıları; gözlem formu, kontrol listesi, dereceli puanlama anahtarı, performans görevi, öz değerlendirme formu ve çalışma kâğıdı kullanılarak değerlendirilebilir. Dinleme/izleme, okuma, konuşma ve yazma becerilerinin birkaçını veya tamamını içeren bir performans görevi verilebilir. Performans görevi analitik dereceli puanlama anahtarıkullanılarak değerlendirilebilir.

ÖĞRENME ÖĞRETME**YAŞANTILARI****Temel Kabuller**

Öğrencilerin bir önceki temada yer alan öğrenme çıktıları doğrultusunda hedeflenen bilgi ve becerilere ulaştığı kabul edilmektedir.

Ön Değerlendirme Süreci

Öğrenme çıktılarının daha önceki seviyelerde kazanılıp kazanılmadığı değerlendirilir.

Köprü Kurma

Öğrencilerin ön bilgilerini harekete geçirmek için konu ile ilgili video, sunu, şarkı gibi materyal veya oyunlar kullanılır. Öğrencilerin metinle bağ kurmasına yönelik dinleme, okuma, konuşma ve yazma çalışmaları yaptırılır.

Öğrenme-Öğretme**Uygulamaları**

Öğrenme-öğretme uygulamaları aşağıdaki sırayla yapılacaktır:

İşlenecek metinle ilgili video, sunu, şarkı gibi materyal öğretmen tarafından belirlenir. Materyal aracılığıyla soru-cevap, beyin fırtınası, tartışma gibi etkinliklerle öğrencilerin metinle etkileşim kurmaları ve metnin içeriğini merak etmeleri sağlanır (E1.1).

Metnin başlığı ve görselleri incelenerek metinde geçen bilgiler/olaylar hakkında tahminde bulunmaları istenir. Metnin içeriği ile ilgili tahminlerini açık ve anlaşılır cümlelerle ifade etmeleri istenir. Görseller incelenerek içeriğe yönelik merak oluşturulur. Bu aşamada öğrencilerin görsel okuryazarlığı desteklenir (OB2, KB2.10, KB2.12, SDB2.1, E1.5, E2.3, OB4, SDB2.3). Bu süreç, gözlem formu kullanarak değerlendirilebilir.

Metin öncelikle öğretmen tarafından vurgu ve tonlamaya dikkat edilerek belirlenen yere kadar sesli bir şekilde okunur. Sesli okuma yapılırken öğrencilerden metni kuralına uygun dinlemeleri istenir. Dinleme esnasında öğrencilerin ön bilgileri ve yaşantıları ile metindeki bilgiler arasında bağlantı kurarak dinlemeleri ve okumalarında buna dikkat etmeleri vurgulanır (**SDB2.1, E1.5, E2.3, KB2.7, KB2.16, KB3.3**). Metin sesli bir şekilde okunurken belirli bir yerinde okumaya ara verilir. Öğrencilerden, metnin devamını veya sonucunu okudukları yere kadar olan bilgilerden ve metne ait görsellerden yararlanarak tahmin etmeleri istenir. Tahminlerini ifade ederken ses düzeyini dinleyicilerin duyabileceği şekilde ayarlamaları, duygu ve düşüncelerini belli etmek için vurgu ve tonlamaya dikkat ederek konuşmaları beklenir (**KB2.12, SDB2.1, E1.5**). Öğretmen tarafından sesli okuma yapıldıktan sonra öğrencilerden metni noktalama işaretlerine dikkat ederek sessiz okumaları istenir. Sessiz okuma sırasında bilinmeyen sözcükleri belirlemeleri istenir. Metin noktalama işaretlerine dikkat edilerek öğrencilere okutulur. Bu süreç, gözlem formu veya dereceli puanlama anahtarı ile değerlendirilebilir.

Dinledikleri/izledikleri metindeki kişi ya da karakterlerin beden dili ile metinde geçen iletilerin birbiriyle uyumu ve metin ile görseller arasındaki ilişkiyi ifade etmeleri istenir (**KB2.8, KB2.17**). Metinde yer alan söylem-görsel veya söylem-beden dili arasındaki ilişkiyi belirtmek ve metinle ilgili düşüncelerini ifade etmek için uygun zamanda söz almaları beklenir (**SDB2.1, E3.8, D14**). Öğrenciler metne yönelik düşünceleri üzerine konuşturulur. Konuşma sırasında katılımcıların özelliklerini dikkate alarak konuşma üslubunun belirlemesini sağlayacak etkinlikler yaptırılır (**KB1, KB3.1, E1.5, SDB2.1**). Konuşmalarında sözcükleri yerinde ve anlamına uygun kullanmaları, vurgu ve tonlamaya dikkat etmeleri ve konuşma kurallarına uygun şekilde iletişimi sürdürmeleri istenir (**KB1, E1.5, E2.3, SDB2.1**). İletişimi sürdürme süreçlerine dikkat edilir (**D4, D14**). Bu süreç, gözlem formu ile değerlendirilebilir.

Öğrencilerin okuma sırasında belirledikleri sözcüklerin anlamlarını metindeki ipuçlarından yararlanarak tahmin etmeleri istenir. Tahmin etme süreci tamamlandıktan sonra sözcüklerin anlamları gerekli durumlarda sözlükteki anlamlarıyla karşılaştırılıp doğru anlama ulaşmaları sağlanır (**OB1, KB2.12**). Anlamı öğrenilen sözcük ya da sözcük gruplarının yazılı veya sözlü anlatımlarda yerinde ve anlamına uygun kullanmaları sağlanır (**KB1, SDB2.1, E2.3, E1.5**). Bu süreç, gözlem formu ve çalışma kâğıdı ile değerlendirilebilir.

Öğrenciler metnin konusuna, metindeki bilgilere/olaylara yönelik yaptıkları tahminler üzerinde konuşturulur. Konuşma sırasında katılımcıların özelliklerini dikkate alarak konuşma üslubunu belirlemelerini sağlayacak etkinlikler yaptırılır. Öğrencilere verilen ipuçları ile metnin konusu/ana fikri buldurulur. Metnin konusuna veya ana fikrine yönelik metinle etkileşim öncesinde yaptıkları tahminlerin doğruluğunu kontrol etmeleri istenir (**KB2.6, KB2.13, KB2.14, SDB2.1**). Öğrencilerden okudukları metinde yer alan karakterler hakkında fiziksel, sosyal, duygu durumu vb. ile ilgili bilgileri belirledikten sonra olay veya bilgiyi kısaca açıklamaları istenir. Öğrencilerden ön bilgilerini kullanarak metinde geçen farklı olaylar/durumlar arasından belirledikleri amaca ve kendi ilgi alanlarına yönelik metne uygun çıkarımlar yapmaları beklenir (**KB2.10, KB2.14, SDB2.3**). Metnin amacına yönelik yaptıkları çıkarımları planlayarak yazılı bir şekilde ifade etmeleri sağlanır (**KB2.10**). Bu süreç, çalışma kâğıdı veya dereceli puanlama anahtarı kullanarak değerlendirilebilir.

Bir konuya ilişkin bilgi, duygu ve düşüncelerini ifade etmek için hedef kitleye uygun görsellerle desteklenmiş açıklayıcı türdeki yazılar hazırlamaları istenir. Bu süreçte noktalama işaretlerini doğru yerde kullanmaları, benzetme ve örneklendirmelere yer vermeleri sağlanır. Öğrencilerin hedef kitleye uygun türde hazırladıkları yazılarını dijital araçlar aracılığıyla sunmaları beklenir. Yazılarını hazırlarken kullandıkları bilgilerin kaynağını (kitap, dergi, ansiklopedi, çevrim içi ortamlar vb.) yazılarının sonuna eklemeleri istenir (**KB1, KB2.6, OB2**).

Öğrencilerden belirli bir konu hakkında dinleyici kitlesi ve konunun özelliğini dikkate alarak bir konuşma planı hazırlamaları istenir (**KB2.6**). Hazırladıkları konuşma planını dinleyici kitlesinin özelliklerini dikkate alarak sunmaları sağlanır (**KB2.6, SDB2.1, SDB2.3, E1.5, KB1**). Sunumlarını yaparken beden dilini doğru kullanmaları, jest ve mimiklerden yararlanmaları, konu dışına çıkmadan, sözcük tekrarına düşmeden ve farklı anlama yol açmayacak sözcüklerle/cümlelerle konuşma yapmaları beklenir. Konuşmalarının içeriğine uygun benzetmeler yapmaları istenir (**SDB2.1, E1.5, KB1**). Bu süreç, kontrol listesi veya performans görevi ile değerlendirilebilir.

Öğrencilerden ilgi alanlarını (dinleme, izleme, konuşma, okuma, zevk aldıkları diğer konular vb.) ve okuma amaçlarını (eğlenmek, bilgilenmek, vakit geçirmek, vb.) belirlemeleri istenir. Belirledikleri ilgi alanına ve amaca yönelik dinleyecekleri/izleyecekleri metni seçmeleri beklenir (**KB1, KB2.5, KB3.1**). Seçtikleri metni neden tercih ettiklerine dair düşüncelerini hazırlıksız yazma çalışmalarında ifade etmeleri beklenir (**KB1, E1.2, KB3.1**). Bu süreç, öz değerlendirme veya dereceli puanlama anahtarı ile değerlendirilebilir.

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme Zenginleştirme sürecinde öğrencilerin hazırbulunuşluk, ilgi ve öğrenme stilleri dikkate alınır ve bunlara ilişkin etkinlik/materyal hazırlanabilir. Bunlar merak uyandıracak, üst düzey düşünmeye yöneltecek ve bireysel öğrenme ihtiyaçlarını karşılamaya yönelik olabilir. Dinleyeceği/izleyeceği/okuyacağı metinle ilişkili hikâye oluşturma, canlandırma yapma, dijital araçlardan yararlanma, görsel oluşturma, oyun tasarlama, sunu hazırlama, yazarın iletilerini sorgulama, tartışma, metni yeniden kurgulama gibi etkinliklerle süreç zenginleştirilebilir.

Zenginleştirme sürecinde öğrenme ortamları öğrencilerin farklı öğrenme stillerine göre bireysel ve iş birlikli çalışmalara katkı sağlayacak şekilde tasarlanabilir. Bununla birlikte okul dışı öğrenme ortamları da sürece dâhil edilebilir.

Destekleme Destekleme sürecinde öğrencilerin hazırbulunuşluk, ilgi ve öğrenme stilleri dikkate alınırken etkinlikler/materyal sade, kolay ve anlaşılır olabilir. Bunlar tüm duylara hitap edecek şekilde basitten karmaşığa, yakından uzağa, somuttan soyuta gibi öğrenme ilkelerine uygun ve tüm öğrenme ortamlarında uygulanacak şekilde düzenlenebilir.

Destekleme sürecinde oyun, bilmece sorma, bulmaca çözme şarkı ve tekerleme söyleme, sayışma ve canlandırma yapma gibi etkinliklerden ve görsel eşleştirme kartlarından yararlanılabilir. Etkinlikler yapılırken öğrencilerin zorlandıkları yerlerde onlara ipuçları verilebilir.

**ÖĞRETMEN
YANSITMALARI**

Öğretmen, öğrenme-öğretme uygulamaları sürecinde mevcut durumu gözden geçirir, durumla ilgili çıkarımda bulunur ve durumu değerlendirir. İlgili sürecin bütününde ise karşılaştığı sorunlar, özel hâller, öneriler, iyileştirmeler gibi durumları somut olarak belirtir. Özel durumlar için anekdot kayıtları alabilir.

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

6. TEMA: BİLİM YOLCULUĞU

Bu temada bilim ve teknoloji vb. tema içeriğine uygun dört okuma ve bir dinleme metni işlenirken dinleme/izleme, konuşma, okuma, yazma becerilerine ilişkin belirlenen öğrenme çıktılarına ulaşmak amaçlanır.

DERS SAATİ 30

**ALAN
BECERİLERİ**

TAB1. Dinleme/İzleme, TAB2. Okuma, TAB3. Konuşma, TAB4. Yazma

**KAVRAMSAL
BECERİLER**

KB1. Saymak-Okumak, KB1. Yazmak-Çizmek, KB1. Bulmak-Seçmek, KB1. Belirlemek-İşaret Etmek, KB2.2. Gözlemlleme, KB2.3. Özetleme, KB2.4. Çözümleme, KB2.5. Sınıflandırma, KB2.6. Bilgi Toplama, KB2.7. Karşılaştırma, KB2.10. Çıkarım Yapma, KB2.12. Mevcut Bilgiye/Veriye Dayalı Tahmin Etme, KB2.13.Yapılandırma, KB2.14. Yorumlama, KB2.16. Muhakeme (Akıl yürütme), KB2.18. Tartışma, KB3.1. Karar Verme, KB3.3. Eleştirel Düşünme

EĞİLİMLER

E1.1. Merak, E1.2. Bağımsızlık, E1.5. Kendine Güvenme (Öz Güven), E2.3. Girişkenlik, E3.8. Soru Sorma

**PROGRAMLAR ARASI
BİLEŞENLER**

Sosyal-Duygusal

Öğrenme Becerileri

SDB2.1. İletişim, SDB2.3. Sosyal Farkındalık, SDB3.3. Sorumlu Karar Verme

Değerler

D4. Dostluk, D6. Dürüstlük, D14. Saygı, D16. Sorumluluk

Okuryazarlık Becerileri

OB4. Görsel Okuryazarlık, OB5. Kültür Okuryazarlığı

**DİSİPLİNLER ARASI
İLİŞKİLER**

Hayat Bilgisi, Fen Bilimleri, Matematik, Beden Eğitimi ve Oyun, Müzik, Görsel Sanatlar

**BECERİLER ARASI
İLİŞKİLER**

-

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

T.D.3.1. Dinleme/izlemeyi yönetebilme

- a) Dinleyeceklerini/izleyeceklerini amacına ve ilgi alanına uygun olarak seçer.
- b) Konuya ve amacına uygun olarak dinleme/izleme stratejisini seçer.
- c) Dinleme kurallarına uygun olarak dinler.
- ç) Dinlediği konuya ilişkin düşüncelerini belirtmek için uygun zamanda söz alır.

T.D.3.2. Dinledikleri/izledikleri ile ilgili anlam oluşturabilme

- a) Görsellerden hareketle dinleyeceği/izleyeceği metnin konusunu tahmin eder.
- ç) Dinlediklerindeki/izlediklerindeki bilgiler ile ön bilgileri arasında bağlantı kurar.

T.D.3.3. Dinlediklerini/izlediklerini çözümleyebilme

- b) Dinlediği/izlediği metinde ana fikri/ana duyguyu bulur.
- c) Dinlediği/izlediği metnin konusunu bulur.

T.D.3.4. Dinleme/izleme sürecine etki eden durumları gözden geçirebilme

- a) Dinleme/izleme yapacağı ortamın uygunluğunu gözden geçirir.
- b) Dinleme/izleme ortamının dinleme sürecindeki duygu, düşünce ve davranışlarına etkisini açıklar.

T.D.3.5. Dinleme/izleme sürecini değerlendirebilme

- a) Dinlemelerinde/izlemelerinde tercih ettiği dinleme/izleme stratejilerini açıklar.

T.K.3.1. Konuşmalarını yönetebilme

- a) Konunun özelliğine göre konuşma üslubunu belirler.
- b) Konuşma türüne göre konuşmasını belirler.
- c) Konuşma amacına göre konuşmasını belirler.
- ç) Konuşma kurallarına uygun (ses düzeyi, nezaket ifadeleri, göz teması) bir biçimde iletişimi sürdürür.

T.K.3.2. Konuşmalarında içerik oluşturabilme

- m) Sık karşılaşılan atasözlerinin anlamlarını söyler.

T.K.3.3. Konuşma kurallarını uygulayabilme

- a) Konuşmanın özelliğine uygun olarak ses düzeyini ayarlar.
- c) Konuşmalarında vurgu ve tonlamaya dikkat eder.
- ç) Konuşmalarında sözcükleri yerinde ve anlamına uygun kullanır.
- d) Sık karşılaşılan atasözlerini konuşma bağlamına uygun kullanır.

T.O.3.1. Okuma sürecini yönetebilme

- a) Okuyacağı metnin başlığı ve görsellerini inceler.
- b) Noktalama işaretlerine dikkat ederek okur.
- c) Okuyacağı metni ilgi alanına ve amacına göre seçer.
- ç) Okuyacağı konuya veya okuma amacına göre okuma stratejisine karar verir.

T.O.3.2. Okudukları ile ilgili anlam oluşturabilme

- a) Okuduğu metindeki bilgiler ile ön bilgileri arasında bağlantı kurar.
- b) Metnin başlığı ve görsellerinden hareketle metinde geçen bilgiler/olaylar hakkında tahminde bulunur.
- c) Okuduğu metinde geçen bilgilerin/olayların öncesi hakkında tahminde bulunur.
- ı) Okuduğu metindeki iletilere katılıp katılmadığını nedenleriyle ifade eder.
- i) Okuduğu metindeki içeriğe ilişkin farklı önerilerde bulunur.
- j) Okuyacağı metnin başlığı ve görsellerinden hareketle metnin içeriği hakkında görüş oluşturur.

T.O.3.3. Okuduklarını çözümleyebilme

- a) *Okuduğu metindeki karakter, olay, bilgi veya duyguları açıklar.*
- b) *Okuduğu metnin konusunu bulur.*
- c) *Okuduğu metinde ana fikri/ana duyguyu bulur.*
- d) *Gerçek ve mecaz anlamlı sözcüklerin metinle ilişkisini belirler.*

T.O.3.5. Okuma sürecini değerlendirebilme

- c) *Tür veya ilgi alanına göre okuma tercihini belirtir.*

T.Y.3.1. Yazılı anlatım becerilerini yönetebilme

- a) *Verilen bir yazma görevini hazırlıksız yazar.*
- b) *Verilen bir yazma görevini belirlediği yazı türüne göre yazar.*
- d) *Çevrim içi yazılarında yazışmayı başlatma, sürdürme ve sonlandırmayla ilgili uygun ifadeler kullanır.*

T.Y.3.2. Yazılarında içerik oluşturabilme

- b) *Bir sözcüğün anlamına ilişkin tahminlerini bağlamdan yararlanarak yazar.*
- ı) *İstek, şikâyet ve önerilerini yazarak (mektup, dilekçe, tebrik, anlık ileti) ifade eder.*

T.Y.3.3. Yazma kurallarını uygulayabilme

- b) *Yazılarında sözcükleri yerinde ve anlamına uygun kullanır.*
- c) *Yazılarında sık karşılaşılan deyim ve atasözlerini içeriğe uygun kullanır.*
- ç) *Yazışmalarında/çevrim içi yazışmalarında mesajlarını birden çok cümleyle açık ve anlaşılır şekilde ifade eder.*
- g) *Yazılarında noktalama işaretlerini (nokta, kesme işareti, virgöl, iki nokta, ünlem, tırnak işareti, soru işareti, kısa çizgi, konuşma çizgisi, yay ayraç, üç nokta, eğik çizgi) kuralına uygun kullanır.*

İÇERİK ÇERÇEVESİ

Bu temadaki etkinlikler ve metinler aracılığı ile dinleme/izleme, konuşma, okuma, yazma becerisine ait öğrenme çıktılarının kazandırılması beklenmektedir.

Anahtar Kavramlar

araştırma, bilim insanı, bilişim ve kodlama, deney, icat, keşif, kıtalar, merak, mucit, sorgulama, ülkeler

ÖĞRENME

KANITLARI

(Ölçme ve Değerlendirme)

Öğrenme çıktıları; gözlem formu, kontrol listesi, dereceli puanlama anahtarı, performans görevi, öz değerlendirme formu ve çalışma kâğıdı kullanılarak değerlendirilebilir. Dinleme/izleme, okuma, konuşma ve yazma becerilerinin birkaçını veya tamamını içeren bir performans görevi verilebilir. Performans görevi analitik dereceli puanlama anahtarı kullanılarak değerlendirilebilir.

ÖĞRENME ÖĞRETME YAŞANTILARI

Temel Kabuller

Öğrencilerin bir önceki temada yer alan öğrenme çıktıları doğrultusunda hedeflenen bilgi ve becerilere ulaştığı kabul edilmektedir.

Ön Değerlendirme Süreci

Öğrenme çıktılarının daha önceki seviyelerde kazanılıp kazanılmadığı değerlendirilir.

Köprü Kurma

Öğrencilerin ön bilgilerini harekete geçirmek için konu ile ilgili video, sunu, şarkı gibi materyal veya oyunlar kullanılır. Öğrencilerin metinle bağ kurmasına yönelik dinleme, okuma, konuşma ve yazma çalışmaları yaptırılır.

Öğrenme-Öğretme Uygulamaları

Öğrenme-öğretme uygulamaları aşağıdaki sırayla yapılacaktır:

İşlenecek metinle ilgili video, sunu, şarkı gibi materyal öğretmen tarafından belirlenir. Materyal aracılığıyla soru-cevap, beyin fırtınası, tartışma gibi etkinliklerle öğrencilerin metinle etkileşim kurmaları ve metnin içeriğini merak etmeleri sağlanır (E1.1).

Öğrencilerden metnin başlığını, görsellerini inceleyerek metnin içeriği hakkında görüş oluşturmaları, metnin konusu ve metinde geçen olaylar/bilgiler hakkında tahminde bulunmaları istenir (OB4, E1.1, KB2.2, SDB2.1, KB2.12). Öğrencilerden görüşlerini sözlü bir şekilde ifade ederken sözcükleri yerinde ve anlamına uygun kullanmaları beklenir. Öğrencilerin görselleri inceleme sırasında görsel okuryazarlığı desteklenirken metnin içeriğine yönelik meraklanmaları sağlanır (KB2.10, KB2.12, KB1, SDB2.1, E1.5). Bu aşama kontrol listesi ile değerlendirilebilir.

Metin öğretmen tarafından gelişme bölümünden başlanarak sesli bir şekilde okunur veya gelişme bölümünden başlanarak dinletilir. Öğretmenin okuduğu/dinlettiği bölümün öncesinde nelerden bahsedildiği, hangi olayların gerçekleştiği öğrenciler tarafından tahmin edilir (KB2.12, SDB2.1, SDB2.3). Dinledikleri metinle ilgili tahminlerini belirtirken dinleme sürecini olumsuz etkilemeyecek şekilde konuşmaya dâhil olmak için uygun zamanda söz almaları istenir (SDB2.1, E3.8, D14). Tahminlerini ifade ederken vurgu ve tonlamaya dikkat ederek konuşmaları beklenir (SDB2.1, E1.5). Öğretmen tarafından sesli okuma yapılırken öğrencilerden metni dinleme kurallarına uygun ve ön bilgilerinden yararlanarak dinlemeleri istenir (D4, D14, SDB2.1, E1.5, E2.3, KB3.3, KB2.7). Dinlemeye başlamadan önce bulundukları ortamın fiziki (ışık, ses, sıcaklık vb.) açıdan dinlemeye uygun olup olmadığını kontrol etmeleri beklenir, bu ortamın duygu, düşünce ve davranışlarını nasıl etkilediğini açıklamaları istenir (KB2.16). Öğrencilerden metni sessiz okumaları istenir. Okuma esnasında öğrencilerden uygun oturuş pozisyonunda, metinle göz arasındaki uygun mesafeye ve noktalama işaretlerine dikkat ederek okumaları sağlanır. Öğrencilerden ön bilgileri ile okudukları metin arasında ilişki kurarak metni anlamlandırmaları beklenir (KB2.7, KB2.16, KB3.3). Metnin içeriğine uygun biçimde kendi yaşantılarından örnekler vererek karşılaştırma yapmaları sağlanır. Metnin okunması sırasında belirlenen, anlamını bilinmeyen sözcüklerin anlamlarını bağlamdan yararlanarak yazmaları istenir. Okuduğu metindeki iletilere katılıp katılmadığını nedenleriyle ifade etmeleri istenir (KB2.3, KB2.18, SDB2.1, E1.2, E2.3). Okuduklarında katılmadığı görüşlerin yerine farklı görüşler önermesi istenir. Öğrencilerin duygu ve düşüncelerini açıkça söylemeleri ve okudukları metne yönelik farklı önerilerde bulunmaları istenir (KB2.3, KB2.18, SDB2.1, E1.2, E2.3, D6).

Okudukları metinde yer alan karakterleri fiziksel, sosyal, duygu durumu gibi özelliklerine göre betimlemeleri istenir. Olay veya bilgiyi kısaca açıklamaları, duyguları ifade etmeleri beklenir. Metinde yer alan gerçek ve mecaz anlamlı sözcüklerin metinle ilişkisini belirlemeleri istenir (KB2.4, KB2.14, SDB2.1). Öğrencilerden dinlediği, izlediği veya okuduğu metindeki ipuçlarından yararlanarak metnin konusunu bulmaları istenir (KB2.6, KB2.13, SDB2.1). Dinledikleri/izledikleri veya okudukları metinde verilmek istenen iletiyi belirlemeleri beklenir (KB2.6, KB2.13, SDB2.1). Bu aşama kontrol listesi kullanılarak değerlendirilebilir.

Öğrencilerden ilgi alanlarını (dinleme, izleme, konuşma, okuma, zevk aldıkları diğer konular vb.) ve okuma amaçlarını (eğlenmek, bilgilenmek, vakit geçirmek vb.) belirlemeleri istenir. Belirledikleri ilgi alanına ve amaca yönelik uygun okuma tercihlerini belirtmeleri istenir (KB1, KB3.1, SDB3.3). Okuma tercihlerine dair düşüncelerini hazırlıksız yazma çalışmalarında ifade etmeleri beklenir (KB1, E1.2, KB3.1). Öğrenciden ilgi alanına

ve amacına göre seçtiği metin için okuma veya dinleme/izleme stratejisi seçmesi istenir (**KB3.1, KB1, KB2.5**). Bu stratejileri seçerken öncesi, sırası ve sonrasına göre belirleme yapmaları beklenir (Örneğin bilgilenmek için izliyorsa okuma veya dinleme/izleme öncesinde konu tahmininde bulunur, konu ile ilgili ön bilgilerini gözden geçirir.). Dinleme sırasında vurgu, tonlama ve telaffuza dikkat ederek dinler, dinlediklerine/izlediklerine dair not alır, dinlediklerini/izlediklerini zihninde canlandırır, dinlediklerinde/izlediklerinde geçen bilgileri ön bilgileri ile karşılaştırır, konuyu belirler, dinleme/izleme sonrasında dinlediklerini/izlediklerini özetler, değerlendirir, soru çalışmaları yapar, yeniden ifade eder ve sorgular. Öğrencilerden dinleme/izlemeye yönelik seçtiği stratejiyi sözlü bir şekilde açıklamaları istenir (**KB3.1, KB1, KB2.5**). Konuşmalarını yapmaları esnasında üslubunu katılımcıların özelliklerine göre belirlemeleri, konuşma amacına ve konuşma türüne göre konuşma içeriği oluşturmaları, ifade etmek istediği duyguyu ses tonuna yansıtmaları, ses düzeyini dinleyicilerin duyabileceği şekilde ayarlamaları ve konuşma kurallarına uygun bir şekilde iletişimi sürdürmeleri beklenir (**KB1, KB3.1, SDB2.1, E1.5, E2.3**). Bu aşamada yer alan beceriler gözlem formu, performans görevi veya öz değerlendirme formu ile değerlendirilebilir.

Öğrencilerden verilen yazma görevinin konusunu dikkate alarak yazının türünü (yeniden anlatma, öyküleme, bilgi raporu, açıklama, tartışma vb.) belirlemeleri istenir.

Seçtiği türe uygun cümle, üslup ve kalıp ifadelerle yer vererek sözcükleri yerinde ve anlamına uygun kullanmaları gerektiği vurgulanır. Yazılarında noktalama işaretlerini kuralına uygun bir şekilde kullanmaları istenir (**KB1, KB3.1, D16, SDB2.1, E2.3, E1.5**). Yazma görevini hazırlarken metnin içeriğine uygun bir şekilde sık karşılaşılan deyim ve atasözlerine yer vermeleri beklenir (**KB2.13**). Günlük hayatta sıklıkla duyulan ve kültürel bağlamı ifade eden atasözlerini dijital veya basılı kaynaklardan araştırarak söylemeleri istenir (**OB2, OB5**). Anlamını öğrendiği atasözlerini konuşmalarında yerinde ve anlamına uygun kullanmaları beklenir (**KB2.13, SDB2.1**). Burada öğrencinin yazmaya yönelik yukarıda belirtilen becerileri ortaya çıkaracak performans görevi ve kontrol listesi kullanılabilir.

Öğrencilerden istek, şikâyet ve önerilerini uygun iletişim aracını (mektup, dilekçe, tebrik kartı, anlık ileti) kullanarak ifade etmeleri istenir (**SDB2.1**). Çevrim içi yazışmalarını belirli bir kişiye/gruba hitap ederek başlatmaları beklenir. Çevrim içi yazışmalarını iletişime uygun bir şekilde (hâl hatır sorma, duygu/bilgi paylaşımı vb.) sürdürmeleri sağlanır. İyi dileklerini iletme ve vedalaşma ifadeleri ile çevrim içi yazışmalarını sonlandırmaları istenir. Yazışmalarında/çevrim içi yazışmalarında iletilerini birden çok cümleyle açık, net ve anlaşılır şekilde ifade etmeleri istenir (**KB2.14**). Burada öğrencinin yazmaya yönelik yukarıda belirtilen becerileri ortaya çıkaracak dereceli puanlama anahtarı kullanılabilir.

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme

Zenginleştirme sürecinde öğrencilerin hazırbulunuşluk, ilgi ve öğrenme stilleri dikkate alınır ve bunlara ilişkin etkinlik/materyal hazırlanabilir. Bunlar merak uyandıracak, üst düzey düşünmeye yöneltecek ve bireysel öğrenme ihtiyaçlarını karşılamaya yönelik olabilir. Dinleyeceği/izleyeceği/okuyacağı metinle ilişkili hikâye oluşturma, canlandırma yapma, dijital araçlardan yararlanma, görsel oluşturma, oyun tasarlama, sunu hazırlama, yazarın iletilerini sorgulama, tartışma, metni yeniden kurgulama gibi etkinliklerle süreç zenginleştirilebilir.

Zenginleştirme sürecinde öğrenme ortamları öğrencilerin farklı öğrenme stillerine göre bireysel ve iş birlikli çalışmalara katkı sağlayacak şekilde tasarlanabilir. Bununla birlikte okul dışı öğrenme ortamları da sürece dâhil edilebilir.

Destekleme Destekleme sürecinde öğrencilerin hazırbulunuşluk, ilgi ve öğrenme stilleri dikkate alınırken etkinlikler/materyal sade, kolay ve anlaşılır olabilir. Bunlar tüm duylara hitap edecek şekilde basitten karmaşığa, yakından uzağa, somuttan soyuta gibi öğrenme ilkelerine uygun ve tüm öğrenme ortamlarında uygulanacak şekilde düzenlenebilir.

Destekleme sürecinde oyun, bilmece sorma, bulmaca çözme şarkı ve tekerleme söyleme, sayışma ve canlandırma yapma gibi etkinliklerden ve görsel eşleştirme kartlarından yararlanılabilir. Etkinlikler yapılırken öğrencilerin zorlandıkları yerlerde onlara ipuçları verilebilir.

ÖĞRETMEN YANSITMALARI

Öğretmen, öğrenme-öğretme uygulamaları sürecinde mevcut durumu gözden geçirir, durumla ilgili çıkarımda bulunur ve durumu değerlendirir. İlgili sürecin bütününde ise karşılaştığı sorunlar, özel hâller, öneriler, iyileştirmeler gibi durumları somut olarak belirtir. Özel durumlar için anekdot kayıtları alabilir.

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

7. TEMA: MİLLÎ KÜLTÜRÜMÜZ

Bu temada Türk kültürü, millî ve manevi değerler vb. tema içeriğine uygun dört okuma ve bir dinleme metni işlenirken dinleme/izleme, konuşma, okuma, yazma becerilerine ilişkin belirlenen öğrenme çıktılarına ulaşmak amaçlanır.

DERS SAATİ 30

**ALAN
BECERİLERİ**

TAB1. Dinleme/İzleme, TAB2. Okuma, TAB3. Konuşma, TAB4. Yazma

**KAVRAMSAL
BECERİLER**

KB1. Saymak-Okumak, KB1. Yazmak-Çizmek, KB1. Bulmak-Seçmek, KB1. Belirlemek-İşaret Etmek, KB2.3. Özetleme, KB2.4. Çözümleme, KB2.5. Sınıflandırma, KB2.6. Bilgi Toplama, KB2.7. Karşılaştırma, KB2.10. Çıkarım Yapma, KB2.12. Mevcut Bilgiye/Veriye Dayalı Tahmin Etme, KB2.13. Yapılandırma, KB2.14. Yorumlama, KB2.16. Muhakeme (Akıl yürütme), KB2.18. Tartışma, KB2.20. Sentezleme, KB3.1. Karar Verme, KB3.3. Eleştirel Düşünme

EĞİLİMLER

E1.1. Merak, E1.2. Bağımsızlık, E1.5. Kendine Güvenme (Öz Güven), E2.3. Girişkenlik, E3.8. Soru Sorma

**PROGRAMLAR ARASI
BİLEŞENLER**

**Sosyal-Duygusal
Öğrenme Becerileri**

SDB1.1. Kendini Tanıma (Öz Farkındalık Becerisi), SDB1.2. Kendini Düzenleme (Öz Düzenleme Becerisi), B1.3. Kendine Uyarılama (Öz Yansıtma Becerisi), SDB2.1. İletişim, SDB2.3. Sosyal Farkındalık

Değerler

D4. Dostluk, D6. Dürüstlük, D7. Estetik, D14. Saygı

Okuryazarlık Becerileri

OB4. Görsel Okuryazarlık

**DİSİPLİNLER ARASI
İLİŞKİLER**

Hayat Bilgisi, Fen Bilimleri, Matematik, Beden Eğitimi ve Oyun, Müzik, Görsel Sanatlar

**BECERİLER ARASI
İLİŞKİLER**

-

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

T.D.3.1. Dinleme/izlemeyi yönetebilme

- b) Konuya ve amacına uygun olarak dinleme/izleme stratejisini seçer.
- c) Dinleme kurallarına uygun olarak dinler.
- ç) Dinlediği konuya ilişkin düşüncelerini belirtmek için uygun zamanda söz alır.

T.D.3.2. Dinledikleri/izledikleri ile ilgili anlam oluşturabilme

- a) Görsellerden hareketle dinleyeceği/izleyeceği metnin konusunu tahmin eder.
- ç) Dinlediklerindeki/izlediklerindeki bilgiler ile ön bilgileri arasında bağlantı kurar.

T.D.3.3. Dinlediklerini/izlediklerini çözümleyebilme

- b) Dinlediği/izlediği metindeki ana fikri/ana duyguyu bulur.
- c) Dinlediği/izlediği metnin konusunu bulur.

T.D.3.4. Dinleme/izleme sürecine etki eden durumları gözden geçirebilme

- a) Dinleme/izleme yapacağı ortamın uygunluğunu gözden geçirir.
- b) Dinleme/izleme ortamının dinleme sürecindeki duygu, düşünce ve davranışlarına etkisini açıklar.

T.D.3.5. Dinleme/izleme sürecini değerlendirebilme

- a) Dinlemelerinde/izlemelerinde tercih ettiği dinleme/izleme stratejilerini açıklar.

T.K.3.1. Konuşmalarını yönetebilme

- a) Konunun özelliğine göre konuşma üslubunu belirler.
- ç) Konuşma kurallarına uygun (ses düzeyi, nezaket ifadeleri, göz teması) bir biçimde iletişimi sürdürür.

T.K.3.2. Konuşmalarında içerik oluşturabilme

- c) Bir konu hakkında hazırladığı konuşma planına uygun konuşur.
- ğ) Sözlü iletişimde katılmadığı görüşlere ilişkin nedenleri ifade eder.
- h) Sözlü iletişimde katılmadığı görüşlere ilişkin önerilerde bulunur.
- j) Görsellerden hareketle konuşma içeriği oluşturur.

T.K.3.3. Konuşma kurallarını uygulayabilme

- a) Konuşmanın özelliğine uygun olarak ses düzeyini ayarlar.
- c) Konuşmalarında vurgu ve tonlamaya dikkat eder.
- ç) Konuşmalarında sözcükleri yerinde ve anlamına uygun kullanır.

T.O.3.1. Okuma sürecini yönetebilme

- a) Okuyacağı metnin başlığı ve görsellerini inceler.
- b) Noktalama işaretlerine dikkat ederek okur.
- c) Okuyacağı metni ilgi alanına ve amacına göre seçer.
- ç) Okuyacağı konuya veya okuma amacına göre okuma stratejisine karar verir.

T.O.3.2. Okudukları ile ilgili anlam oluşturabilme

- a) Okuduğu metindeki bilgiler ile ön bilgileri arasında bağlantı kurar.
- b) Metnin başlığı ve görsellerinden hareketle metinde geçen bilgiler/olaylar hakkında tahminde bulunur.
- ı) Okuduğu metindeki iletilere katılıp katılmadığını nedenleriyle ifade eder.
- i) Okuduğu metindeki içeriğe ilişkin farklı önerilerde bulunur.
- j) Okuyacağı metnin başlığı ve görsellerinden hareketle metnin içeriği hakkında görüş oluşturur.

T.O.3.3. Okuduklarını çözümleyebilme

- a) Okuduğu metindeki karakter, olay, bilgi veya duyguları açıklar.
- b) Okuduğu metnin konusunu bulur.
- c) Okuduğu metinde ana fikri/ana duyguyu bulur.

T.Y.3.1. Yazılı anlatım becerilerini yönetebilme

- a) Verilen bir yazma görevini hazırlıksız yazar.

T.Y.3.2. Yazılarında içerik oluşturabilme

- h) Yazılı iletişimde katılmadığı görüşlere ilişkin önerilerde bulunur.
- i) Yazılı anlatımlarının içeriğini oluşturmak için görseller kullanır.
- l) Hedef kitleye görsellerle desteklenmiş öyküleyici türdeki yazılarını sunar.

T.Y.3.3. Yazma kurallarını uygulayabilme

- b) Yazılarında sözcükleri yerinde ve anlamına uygun kullanır.
- g) Yazılarında noktalama işaretlerini (nokta, kesme işareti, virgül, iki nokta, ünlem, tırnak işareti, soru işareti, kısa çizgi, konuşma çizgisi, yay ayraç, üç nokta, eğik çizgi) kuralına uygun kullanır.

İÇERİK ÇERÇEVESİ

Bu temadaki etkinlikler ve metinler aracılığı ile dinleme/izleme, konuşma, okuma, yazma becerisine ait öğrenme çıktılarının kazandırılması beklenmektedir.

Anahtar Kavramlar

bayrak, insani ve kültürel değerler, millî ve manevi değerler, sürdürülebilirlik, tarihî eserlerimiz, Türkçe, ülke varlıklarını korumak, vatan, yurdumuz

**ÖĞRENME
KANITLARI
(Ölçme ve
Değerlendirme)**

Öğrenme çıktıları; gözlem formu, kontrol listesi, dereceli puanlama anahtarı ve çalışma kâğıdı kullanılarak değerlendirilebilir. Dinleme/izleme, okuma, konuşma ve yazma becerilerinin birkaçını veya tamamını içeren bir performans görevi verilebilir. Performans görevi analitik dereceli puanlama anahtarı kullanılarak değerlendirilebilir.

**ÖĞRENME ÖĞRETME
YAŞANTILARI**

Temel Kabuller

Öğrencilerin bir önceki temada yer alan öğrenme çıktıları doğrultusunda hedeflenen bilgi ve becerilere ulaştığı kabul edilmektedir.

Ön Değerlendirme Süreci

Öğrenme çıktılarının daha önceki seviyelerde kazanılıp kazanılmadığı değerlendirilir.

Köprü Kurma

Öğrencilerin ön bilgilerini harekete geçirmek için konu ile ilgili video, sunu, şarkı gibi materyal veya oyunlar kullanılır. Öğrencilerin metinle bağ kurmasına yönelik dinleme, okuma, konuşma ve yazma çalışmaları yaptırılır.

Öğrenme-Öğretme**Uygulamaları**

Öğrenme-öğretme uygulamaları aşağıdaki sırayla yapılacaktır:

İşlenecek metinle ilgili video, sunu, şarkı gibi materyal öğretmen tarafından belirlenir. Materyal aracılığıyla soru-cevap, beyin fırtınası, tartışma gibi etkinliklerle öğrencilerin metinle etkileşim kurmaları ve metnin içeriğini merak etmeleri sağlanır (E1.1).

Dinleme/izleme veya okuma öncesinde öğrencilerden dinleyecekleri/izleyecekleri veya okuyacakları metnin başlığını, görsellerini incelemeleri, metin içeriğini ifade etmeleri ve metinde geçen bilgiler/olaylar ve metnin konusu hakkında tahminde bulunmaları istenir. Görseller incelenerek içeriğe yönelik merak oluşturulur. Bu aşamada öğrencilerin görsel okuryazarlığı desteklenir (KB2.10, KB2.12, OB4, E1.1, SDB2.1). Bu süreçteki becerileri değerlendirmek için gözlem formu, kontrol listesi veya çalışma kâğıdı

kullanılabilir. Öğrencilerden metne yönelik yaptıkları tahminleri ifade ederken konuşma kurallarına uygun bir şekilde iletişimi sürdürmeleri beklenir. Konuşma sırasında ses düzeyini dinleyicilerin duyabileceği şekilde ayarlamaları, vurgu ve tonlamaya dikkat etmeleri, sözcükleri yerinde ve anlamına uygun kullanmaları, konu dışına çıkmadan açık, net ve anlaşılır cümleler kurmaları beklenir (**D14, SDB2.1, E1.5, KB3.1, E2.3, KB1, KB3.1**). Öğrenciler düşüncelerini ifade ederken dinleyici konumunda olan diğer öğrencilerin düşüncelerini belirtmek için uygun zamanda söz almaları ve yakın çevresindekilerle örneğin aile bireyleri, arkadaşları veya öğretmenleri ile nasıl iletişim kurmaları gerektiğini ayırt etmeleri sağlanır (**SDB2.1, E3.8, D14**). Dinleme esnasında etkili dinleme yapmaları vurgulanır (**D4, D14**). Öğrencilerin konuşma becerisine yönelik yaptığı çalışmalar gözlem formu, dereceli puanlama anahtarı veya çalışma kâğıdı kullanılarak değerlendirilebilir.

Metin öncelikle öğretmen tarafından vurgu ve tonlamaya dikkat edilerek sesli bir şekilde okunur. Sesli okuma yapılırken metni ön bilgilerinden yararlanarak kuralına uygun bir şekilde dinlemeleri istenir (**SDB2.1, E1.5**). Dinlemeye başlamadan önce bulundukları ortamın fiziki (ışık, ses, sıcaklık vb.) açıdan dinlemeye uygun olup olmadığını kontrol etmeleri beklenir, bu ortamın duygu, düşünce ve davranışlarını nasıl etkilediğini açıklamaları istenir (**KB2.16**). Dinleme esnasında öğrencilerin metindeki bilgiler ile ön bilgileri ve yaşantıları arasında bağlantı kurarak dinlemeleri ve okumalarında bu hususa dikkat etmeleri vurgulanır (**SDB2.1, SDB1.1, KB3.3, KB2.7, KB2.16**). Daha sonra öğrencilerden metni sessiz okumaları istenir. Okuma esnasında öğrencilerin uygun oturma pozisyonunda, metinle göz arasındaki uygun mesafeye ve noktalama işaretlerine dikkat ederek okumaları sağlanır. Bu süreç; gözlem formu, kontrol listesi veya çalışma kâğıdı ile değerlendirilebilir.

Okudukları metinde yer alan karakterleri fiziksel, sosyal, duygu durumu gibi özelliklerine göre betimlemeleri istenir. Olay veya bilgiyi kısaca açıklamaları, duyguları ifade etmeleri sağlanır (**KB2.14, SDB2.3, KB2.4**). Dinledikleri/izledikleri veya okudukları metindeki ipuçlarından yararlanarak metnin konusunu bulmaları beklenir (**KB2.6, KB2.13, SDB2.1**). Dinledikleri/izledikleri veya okudukları metinde verilmek istenen mesajı belirlemeleri istenir (**KB2.6, KB2.13, SDB2.1**). Metinde yer alan iletilere katılıp katılmadıklarını nedenleriyle ifade etmeleri beklenir (**SDB2.1, E1.2, E2.3, KB2.18, KB2.3**). Okuduklarında katılmadığı görüşlerin yerine farklı görüşler önermeleri istenir. Öğrencilere duygu ve düşüncelerini açıkça ifade edilebileceği söylenir (**D6**). Öğrenciler okudukları metne yönelik farklı önerilerde bulunurken bağımsızlıkları desteklenir (**SDB2.1, SDB1.3, E1.2, E2.3, KB2.18, KB2.3**). Bu süreç; gözlem formu, çalışma kâğıdı veya dereceli puanlama anahtarı kullanılarak değerlendirilebilir.

Öğrencilerden ilgi alanına (dinlemekten, izlemekten, konuşmaktan, okumaktan, yapmaktan zevk aldıkları konular vb.) ve okuma, dinleme/izleme amacına (eğlenmek, bilgilenmek, vakit geçirmek vb.) göre okuyacağı bir metin seçmeleri istenir (**KB1, KB3.1**). Öğrencilerin seçtiği metne yönelik tercih sebeplerini hazırlıksız yazma çalışmalarında ifade etmeleri beklenir (**KB1, E1.2, KB3.1**). Öğrencilerden ilgi alanına ve amacına yönelik seçtikleri metne göre okuma veya dinleme/izleme stratejisi seçmeleri istenir (**KB3.1, KB1, KB2.5**). Bu stratejileri seçerken öncesi, sırası ve sonrasına göre belirleme yapmaları beklenir (Örneğin bilgilenmek için seçmişse okuma, dinleme/izleme öncesinde konu ile ilgili bilgilerini gözden geçirir, tahminde bulunur; dinleme sırasında vurgu, tonlama ve telaffuza dikkat ederek dinler; dinlediklerine/izlediklerine dair not alır; dinlediklerini/izlediklerini zihninde canlandırır; dinlediklerinde/izlediklerinde geçen bilgileri ön bilgileri ile karşılaştırır; konu tespiti yapar; dinleme/izleme sonrasında dinlediklerini/izlediklerini özetler; değerlendirir; soru çalışmaları yapar, yeniden ifade eder ve sorgular.). Öğrencilerden dinleme/izlemeye yönelik seçtikleri stratejiyi sözlü veya yazılı bir şekilde açıklamaları istenir (**KB3.1, KB1, KB2.5**). Bu süreç; gözlem formu, performans görevi, kontrol listesi ile değerlendirilebilir.

Öğrencilerden bilgi, duygu ve düşüncelerini ifade etmek için hedef kitleye uygun, görsellerle desteklenmiş açıklayıcı türdeki yazılar yazmaları istenir. Yazılarında noktalama işaretlerini doğru yerde, sözcükleri yerinde ve anlamına uygun kullanmaya özen göstermeleri hatırlatılır (**KB1, KB2.6, KB3.1, KB2.20, E1.2, SDB2.1, E2.3, E1.5**). Bu süreç; dereceli puanlama anahtarı, performans görevi veya çalışma kâğıdı kullanılarak değerlendirilebilir.

Metinle etkileşim sonrasında öğrencilerden metinde katılmadıkları görüşler hakkında bir konuşma planı hazırlayarak plana uygun konuşma yapmaları beklenir (**KB2.13, SDB1.2, SDB2.1**). Hazırladıkları konuşma planı konuşmalarını zenginleştirmek ve somutlaştırmak için görsellerle desteklenir. Öğrencinin estetik algısını görsele yansıtması için yönergeler verilir (**D7, KB3.1, KB2.20**). Öğrencilerin yazılı veya sözlü etkileşimlerde katılmadıkları görüşlere neden katılmadıklarını açıklamaları ve bu görüşlerin yerine farklı önerilerde bulunmaları istenir. Öğrenciler katılmadığı görüşlere ilişkin önerilerde bulunurken öz güvenlerini artıracak dönütler verilir (**E1.5, SDB2.1, E1.2, E2.3, KB2.18, KB2.3, D6**). Bu süreç, gözlem formu veya dereceli puanlama anahtarı ile değerlendirilebilir.

FARKLI LAŞTIRMA

Zenginleştirme

Zenginleştirme sürecinde öğrencilerin hazırbulunuşluk, ilgi ve öğrenme stilleri dikkate alınır ve bunlara ilişkin etkinlik/materyal hazırlanabilir. Bunlar merak uyandıracak, üst düzey düşünmeye yöneltecek ve bireysel öğrenme ihtiyaçlarını karşılamaya yönelik olabilir. Dinleyeceği/izleyeceği/okuyacağı metinle ilişkili hikâye oluşturma, canlandırma yapma, dijital araçlardan yararlanma, görsel oluşturma, oyun tasarlama, sunu hazırlama, yazarın iletilerini sorgulama, tartışma, metni yeniden kurgulama gibi etkinliklerle süreç zenginleştirilebilir.

Zenginleştirme sürecinde öğrenme ortamları öğrencilerin farklı öğrenme stillerine göre bireysel ve iş birlikli çalışmalara katkı sağlayacak şekilde tasarlanabilir. Bununla birlikte okul dışı öğrenme ortamları da sürece dâhil edilebilir.

Destekleme

Destekleme sürecinde öğrencilerin hazırbulunuşluk, ilgi ve öğrenme stilleri dikkate alınırken etkinlikler/materyal sade, kolay ve anlaşılır olabilir. Bunlar tüm duylara hitap edecek şekilde basitten karmaşığa, yakından uzağa, somuttan soyuta gibi öğrenme ilkelerine uygun ve tüm öğrenme ortamlarında uygulanacak şekilde düzenlenebilir.

Destekleme sürecinde oyun, bilmece sorma, bulmaca çözme şarkı ve tekerleme söyleme, sayışma ve canlandırma yapma gibi etkinliklerden ve görsel eşleştirme kartlarından yararlanılabilir. Etkinlikler yapılırken öğrencilerin zorlandıkları yerlerde onlara ipuçları verilebilir.

ÖĞRETMEN YANSITMALARI

Öğretmen, öğrenme-öğretme uygulamaları sürecinde mevcut durumu gözden geçirir, durumla ilgili çıkarımda bulunur ve durumu değerlendirir. İlgili sürecin bütününde ise karşılaştığı sorunlar, özel hâller, öneriler, iyileştirmeler gibi durumları somut olarak belirtir. Özel durumlar için anekdot kayıtları alabilir.

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

8. TEMA: HAK VE SORUMLULUKLARIMIZ

Bu temada temel haklar, özgürlükler, sorumluluklar vb. tema içeriğine uygun dört okuma ve bir dinleme metni işlenirken dinleme/izleme, konuşma, okuma, yazma becerilerine ilişkin belirlenen öğrenme çıktılarına ulaşmak amaçlanır.

DERS SAATİ 30

**ALAN
BECERİLERİ**

TAB1. Dinleme/İzleme, TAB2. Okuma, TAB3. Konuşma, TAB4. Yazma

**KAVRAMSAL
BECERİLER**

KB2.2. Gözlemleme, KB2.6. Bilgi Toplama, KB2.7. Karşılaştırma, KB2.10. Çıkarım Yapma, KB2.12. Mevcut Bilgiye/Veriye Dayalı Tahmin Etme, KB2.13. Yapılandırma, KB2.14. Yorumlama, KB2.15. Yansıtma, KB2.16. Muhakeme (Akıl yürütme), KB3.1. Karar Verme, KB3.3. Eleştirel Düşünme

EĞİLİMLER

E1.1. Merak, E1.4. Kendine İnanma (Öz Yeterlilik), E1.5. Kendine Güvenme (Öz Güven), E2.3. Girişkenlik, E3.8. Soru Sorma

**PROGRAMLAR ARASI
BİLEŞENLER**

**Sosyal-Duygusal
Öğrenme Becerileri**

SDB1.1. Kendini Tanıma (Öz Farkındalık Becerisi), SDB2.1. İletişim, SDB2.3. Sosyal Farkındalık

Değerler

D3. Çalışkanlık, D14. Saygı, D16. Sorumluluk, D19. Vatanseverlik

Okuryazarlık Becerileri

OB1. Bilgi Okuryazarlığı, OB2. Dijital Okuryazarlık, OB4. Görsel Okuryazarlık

**DİSİPLİNLER ARASI
İLİŞKİLER**

Hayat Bilgisi, Fen Bilimleri, Matematik, Beden Eğitimi ve Oyun, Müzik, Görsel Sanatlar

**BECERİLER ARASI
İLİŞKİLER**

-

ÖĞRENME ÇIKTILARI VE SÜREÇ BİLEŞENLERİ

T.D.3.1. Dinleme/izlemeyi yönetebilme

- c) Dinleme kurallarına uygun olarak dinler.
- ç) Dinlediği konuya ilişkin düşüncelerini belirtmek için uygun zamanda söz alır.

T.D.3.2. Dinledikleri/izledikleri ile ilgili anlam oluşturabilme

- a) Görsellerden hareketle dinleyeceği/izleyeceği metnin konusunu tahmin eder.
- ç) Dinlediklerindeki/izlediklerindeki bilgiler ile ön bilgileri arasında bağlantı kurar.

T.D.3.3. Dinlediklerini/izlediklerini çözümleyebilme

- b) Dinlediği/izlediği metinde ana fikri/ana duyguyu bulur.
- c) Dinlediği/izlediği metnin konusunu bulur.

T.D.3.4. Dinleme/izleme sürecine etki eden durumları gözden geçirebilme

- a) Dinleme/izleme yapacağı ortamın uygunluğunu gözden geçirir.
- b) Dinleme/izleme ortamının dinleme sürecindeki duygu, düşünce ve davranışlarına etkisini açıklar.

T.D.3.5. Dinleme/izleme sürecini değerlendirebilme

- b) Dinleyecekleri/izleyecekleri türü tercih nedenleri ile belirtir.

T.K.3.1. Konuşmalarını yönetebilme

- a) Konunun özelliğine göre konuşma üslubunu belirler.
- ç) Konuşma kurallarına uygun (ses düzeyi, nezaket ifadeleri, göz teması) bir biçimde iletişimi sürdürür.

T.K.3.2. Konuşmalarında içerik oluşturabilme

- b) Dinlediği bir konuşmanın nasıl sonuçlanacağına dair tahminlerde bulunur.

T.K.3.3. Konuşma kurallarını uygulayabilme

- a) Konuşmanın özelliğine uygun olarak ses düzeyini ayarlar.
- ç) Konuşmalarında sözcükleri yerinde ve anlamına uygun kullanır.

T.K.3.4. Konuşma sürecine etki eden durumları gözden geçirebilme

- a) Konuşma yapacağı ortamın uygunluğunu gözden geçirir.
- b) Konuşma ortamının konuşma sürecindeki duygu, düşünce ve davranışlarına etkisini açıklar.

T.K.3.5. Konuşma sürecini değerlendirebilme

- b) Konuşmasındaki olumlu davranışları sonraki konuşmalarına aktarır.

T.O.3.1. Okuma sürecini yönetebilme

- a) Okuyacağı metnin başlığı ve görsellerini inceler.
- b) Noktalama işaretlerine dikkat ederek okur.

T.O.3.2. Okudukları ile ilgili anlam oluşturabilme

- a) Okuduğu metindeki bilgiler ile ön bilgileri arasında bağlantı kurar.
- b) Metnin başlığı ve görsellerinden hareketle metinde geçen bilgiler/olaylar hakkında tahminde bulunur.
- j) Okuyacağı metnin başlığı ve görsellerinden hareketle metnin içeriği hakkında görüş oluşturur.

T.O.3.3. Okuduklarını çözümleyebilme

- a) Okuduğu metindeki karakter, olay, bilgi veya duyguları açıklar.
- b) Okuduğu metnin konusunu bulur.
- c) Okuduğu metinde ana fikri/ana duyguyu bulur.

e) Okuduğu metindeki noktalama işaretlerinin içerikle ilişkisini belirler.

T.O.3.4. Okuma sürecine etki eden durumları gözden geçirebilme

a) Okuma yapacağı ortamın uygunluğunu değerlendirir.

b) Okuma yapacağı ortamın fiziksel özelliklerini dikkate alarak okur.

T.O.3.5. Okuma sürecini değerlendirebilme

ç) Basılı materyali okuma sürecindeki olumlu davranışlarını çevrim içi okuma sürecine aktarır.

T.Y.3.1. Yazılı anlatım becerilerini yönetebilme

a) Verilen bir yazma görevini hazırlıksız yazar.

T.Y.3.2. Yazılarında içerik oluşturabilme

b) Bir sözcüğün anlamına ilişkin tahminlerini bağlamdan yararlanarak yazar.

ğ) Ayrıntılı yönergeler yazar.

T.Y.3.3. Yazma kurallarını uygulayabilme

a) Hedef kitle ve konunun özelliğine göre hazırladığı plana uygun yazar.

b) Yazılarında sözcükleri yerinde ve anlamına uygun kullanır.

e) **Pekiştirmeli sözcükleri doğru yazar.**

g) Yazılarında noktalama işaretlerini (nokta, kesme işareti, virgöl, iki nokta, ünlem, tırnak işareti, soru işareti, kısa çizgi, konuşma çizgisi, yay ayraç, üç nokta, eğik çizgi) kuralına uygun kullanır.

T.Y.3.4. Yazma sürecine etki eden durumları gözden geçirebilme

a) Yazma yapacağı ortamın uygunluğunu gözden geçirir.

b) Yazma ortamının yazma sürecindeki duygu, düşünce ve davranışlarına etkisini açıklar.

İÇERİK ÇERÇEVESİ

Bu temadaki etkinlikler ve metinler aracılığı ile dinleme/izleme, konuşma, okuma, yazma becerisine ait öğrenme çıktılarının kazandırılması beklenmektedir.

Anahtar Kavramlar

bilgilerini koruma, çocuk hakları, demokrasi, eşitlik, dijital gizlilik, ifade özgürlüğü, kişisel alan, liyakat, özgürlük, sorumluluk, temel hak ve özgürlükler

ÖĞRENME

KANITLARI

(Ölçme ve Değerlendirme)

Öğrenme çıktıları; gözlem formu, kontrol listesi, dereceli puanlama anahtarı, performans görevi, öz değerlendirme formu ve çalışma kâğıdı kullanılarak değerlendirilebilir. Dinleme/izleme, okuma, konuşma ve yazma becerilerinin birkaçını veya tamamını içeren bir performans görevi verilebilir. Performans görevi analitik dereceli puanlama anahtarı kullanılarak değerlendirilebilir.

ÖĞRENME ÖĞRETME YAŞANTILARI

Temel Kabuller

Öğrencilerin bir önceki temada yer alan öğrenme çıktıları doğrultusunda hedeflenen bilgi ve becerilere ulaştığı kabul edilmektedir.

Ön Değerlendirme Süreci

Önceki seviyelerdeki öğrenme çıktılarının kazanılıp kazanılmadığı değerlendirilir.

Köprü Kurma

Öğrencilerin ön bilgilerini harekete geçirmek için konu ile ilgili video, sunu, şarkı gibi materyal veya oyunlar kullanılır. Öğrencilerin metinle bağ kurmasına yönelik dinleme, okuma, konuşma ve yazma çalışmaları yaptırılır.

Öğrenme-Öğretme Uygulamaları

Öğrenme-öğretme uygulamaları aşağıdaki sırayla yapılacaktır:

İşlenecek metinle ilgili video, sunu, şarkı gibi materyal öğretmen tarafından belirlenir. Materyal aracılığıyla soru-cevap, beyin fırtınası, tartışma gibi etkinliklerle öğrencilerin metinle etkileşim kurmaları ve metnin içeriğini merak etmeleri sağlanır (E1.1).

Öğrencilerin metnin başlığını ve görsellerini incelemeleri ve metnin içeriği hakkında görüş oluşturmaları istenir. Metnin içeriği ile ilgili görüşlerini açık ve anlaşılır cümlelerle ifade etmeleri beklenir. Görseller incelenerek içeriğe yönelik merak oluşturulur. Bu aşamada öğrencilerin görsel okuryazarlığı desteklenir (E1.5, KB2.2, KB2.12, OB4). Bu süreç, gözlem formu veya kontrol listesi ile değerlendirilebilir. Öğrencilerin inceledikleri metnin başlığından ve görsellerinden yararlanarak metinde geçen olaylar ve metnin konusu hakkında tahminlerde bulunmaları istenir (KB2.12, KB2.10, SDB2.1). Öğrencilerden metne yönelik yaptıkları tahminleri konuşma kurallarına uygun ifade etmeleri ve katılımcıların özelliklerine göre konuşma üslubunu belirlemeleri istenir (KB2.12). Konuşma sırasında ses düzeyini dinleyicilerin duyabileceği şekilde ayarlamaları, konu dışına çıkmadan açık, net ve anlaşılır cümleler kurmaları beklenir (SDB2.1, E1.5). Öğrenciler düşüncelerini ifade ederken diğer öğrencilerin dinleme kurallarına uygun olarak dinlemeleri, düşüncelerini belirtmek için uygun zamanda söz almaları sağlanır (SDB2.1, E1.5, E2.3, E3.8, D14). Öğrencilerin iletişimi sürdürmeleri sırasında saygıya vurgu yapılır. Öğrencilerden konuşmalarında gerçekleştirdiği olumlu davranışları tekrar etmeleri istenir (SDB2.1, E3.8). Bu süreç; gözlem formu, çalışma kâğıdı, dereceli puanlama anahtarı veya kontrol listesi ile değerlendirilebilir.

Metin öncelikle öğretmen tarafından vurgu ve tonlamaya dikkat edilerek belirlenen yere kadar sesli bir şekilde okunur. Sesli okuma yapılırken öğrencilerden metni kuralına uygun dinlemeleri istenir. Dinleme esnasında öğrencilerin ön bilgileri ve yaşantıları ile metindeki bilgiler arasında bağlantı kurarak dinlemeleri ve okumalarında buna dikkat etmeleri vurgulanır (SDB2.1, KB3.3, KB2.7, KB2.16). Bu süreç, gözlem formu veya kontrol listesi ile değerlendirilebilir. Öğrencilerin ön bilgilerini ortaya çıkarmak için dinleme/izleme metni ile ilgili etkinlikler yapılır. Öğrenciler ön bilgilerden yola çıkarak dinleme/izleme amacına uygun dinlerler. Dinlemeye başlamadan önce bulundukları ortamın fiziki (ışık, ses, sıcaklık vb.) açıdan dinlemeye uygun olup olmadığını kontrol etmeleri beklenir, bu ortamın duygu, düşünce ve davranışlarını nasıl etkilediğini açıklamaları istenir (KB2.16). Bu süreç; dereceli puanlama anahtarı, öz değerlendirme formu, gözlem formu veya dereceli puanlama anahtarı ile değerlendirilebilir. Öğretmen tarafından sesli okuma yapıldıktan sonra öğrencilerden metni noktalama işaretlerine dikkat ederek sessiz okumaları istenir. Öğrencilerin okuma yapmadan önce bulundukları ortamın fiziki (ışık, ses, sıcaklık vb.) açıdan okumaya uygun olup olmadığını kontrol etmeleri beklenir, bu ortamı dikkate alarak ve noktalama işaretlerine dikkat ederek metni okumaları beklenir. Sessiz okuma sırasında anlamını bilmediği sözcükleri belirlemeleri istenir (KB2.7). Noktalama işaretlerinin metne kattığı duygu ve anlamı belirlemeleri beklenir (KB2.10). Okumaya yönelik olumlu davranışları çevrim içi kaynaklardan okuma yaparken de kullanmaları ve çevrim içi okumalarında aradıkları bilginin yerini doğru olarak bulmaları beklenir (KB2.6, KB2.15, OB2). Bu süreç; dereceli puanlama anahtarı, gözlem formu, performans görevi, kontrol listesi, öz değerlendirme formu ile değerlendirilebilir.

Metnin okunması sırasında belirlenen sözcüklerin anlamlarının, metindeki ipuçlarından yararlanılarak tahmin edilmesi istenir. Tahmin etme süreci tamamlandıktan sonra sözcüklerin anlamları gerekli durumlarda sözlükteki anlamlarıyla karşılaştırılıp öğrencinin doğru anlama ulaşması sağlanır **(OB1, KB2.12)**.

Anlamı öğrenilen sözcük ya da sözcük gruplarının yazılı veya sözlü anlatımlarda yerinde ve anlamına uygun kullanılması sağlanır **(SDB2.1, E2.3, E1.5)**. Bu süreç, gözlem formu veya çalışma kâğıdı kullanılarak değerlendirilebilir.

Öğrencilerden okudukları metinde yer alan karakterleri fiziksel, sosyal, duygu durumu gibi özelliklerine göre betimlemeleri istenir **(SDB2.3)**. Daha sonra metindeki olay, bilgi veya duyguları kısaca açıklamaları istenir. Öğrencilere ipuçları verilerek metnin konusu ve ana fikri/duygusu buldurulur. Metnin başlığı ve görsellerinden hareketle yaptıkları tahminlerin doğruluğunu kontrol etmeleri istenir **(KB2.6, KB2.13, SDB2.1, KB2.14)**. Bu süreçte yer alan beceriler kontrol listesi, çalışma kâğıdı veya gözlem formu kullanılarak değerlendirilebilir.

Öğrencilerden belirledikleri türe göre bir dinleme/izleme metni seçmeleri istenir **(KB2.10)**. Metnin türünü ve neden bu türü seçtiklerini açıklamaları istenir. Türü neden seçtikleri ile ilgili bir konuşma yapmaları ve konuşmaya başlamadan önce bulundukları ortamın fiziki (ışık, ses, sıcaklık vb.) açıdan konuşmaya uygun olup olmadığını kontrol etmeleri beklenir **(E1.4, E1.5, E2.3)**. Konuşma esnasında katılımcıların özelliklerine göre üslup belirlemeleri, konuşmalarında sözcükleri yerinde ve anlamına uygun kullanmaları ve konuşma yaptıkları ortamın duygu, düşünce ve davranışlarına etkisini açıklamaları istenirken öğrencilerin öz farkındalıklarını/kendini tanımlarını geliştirmeye yönelik dönütler verilir **(KB2.7, KB2.10, SDB1.1)**. Bu süreç; öz değerlendirme formu, gözlem formu veya dereceli puanlama anahtarı ile değerlendirilebilir.

Belirli bir kısmına kadar dinledikleri bir konuşmanın nasıl sonuçlanacağına yönelik tahminlerini ifade etmeleri beklenir. Tahminlerini anlık ve plansız bir şekilde yazmaları istenir **(KB2.12, KB2.15)**. Bu süreç, gözlem formu veya kontrol listesi ile değerlendirilebilir.

Öğrencilerden bir konuya ilişkin bilgi, duygu ve düşüncelerini planlamaları istenir. Yazı yazmaya başlamadan önce bulundukları ortamın fiziki (ışık, ses, sıcaklık vb.) açıdan yazmaya uygun olup olmadığını kontrol etmeleri beklenir **(KB2.6, KB2.2)**. Hedef kitle ve konunun özelliğini dikkate alarak hazırladıkları plana uygun yazı yazdırılır **(D16, D3)**. Bu süreç; öz değerlendirme formu, gözlem formu veya dereceli puanlama anahtarı ile değerlendirilebilir.

Belirli bir konuda verilen yazma görevi anlık ve plansız bir şekilde gerçekleştirilir. Yazılarında sözcükleri yerinde ve anlamına uygun kullanmaları, noktalama işaretlerine dikkat etmeleri istenir. Yazılarında pekiştirmeli sözcükleri doğru bir şekilde yazmaları beklenir. Yazı çalışmalarına başlamadan Türkçeyi kurallarına uygun kullanmanın öneminden bahsedilir **(D19, SDB2.1, E1.5, E2.3)**. Bu süreç; çalışma kâğıdı, performans görevi, dereceli puanlama anahtarı ile değerlendirilebilir.

Öğrencilerden belirlenen konunun/işin gerçekleştirilebilmesi için izlenmesi gereken adımları planlamaları istenir. Planladıkları adımlara uygun yönergeleri doğru bir sırayla yazmaları beklenir **(KB3.1)**. Bu süreç, kontrol listesi kullanılarak değerlendirilebilir.

FARKLILAŞTIRMA

Zenginleştirme Zenginleştirme sürecinde öğrencilerin hazırbulunuşluk, ilgi ve öğrenme stilleri dikkate alınır ve bunlara ilişkin etkinlik/materyal hazırlanabilir. Bunlar merak uyandıracak, üst düzey düşünmeye yöneltecek ve bireysel öğrenme ihtiyaçlarını karşılamaya yönelik olabilir. Dinleyeceği/izleyeceği/okuyacağı metinle ilişkili hikâye oluşturma, canlandırma yapma, dijital araçlardan yararlanma, görsel oluşturma, oyun tasarlama, sunu hazırlama, yazarın iletilerini sorgulama, tartışma, metni yeniden kurgulama gibi etkinliklerle süreç zenginleştirilebilir.

Zenginleştirme sürecinde öğrenme ortamları öğrencilerin farklı öğrenme stillerine göre bireysel ve iş birlikli çalışmalara katkı sağlayacak şekilde tasarlanabilir. Bununla birlikte okul dışı öğrenme ortamları da sürece dâhil edilebilir.

Destekleme Destekleme sürecinde öğrencilerin hazırbulunuşluk, ilgi ve öğrenme stilleri dikkate alınırken etkinlikler/materyal sade, kolay ve anlaşılır olabilir. Bunlar tüm duylara hitap edecek şekilde basitten karmaşığa, yakından uzağa, somuttan soyuta gibi öğrenme ilkelerine uygun ve tüm öğrenme ortamlarında uygulanacak şekilde düzenlenebilir.

Destekleme sürecinde oyun, bilmece sorma, bulmaca çözme şarkı ve tekerleme söyleme, sayıma ve canlandırma yapma gibi etkinliklerden ve görsel eşleştirme kartlarından yararlanılabilir. Etkinlikler yapılırken öğrencilerin zorlandıkları yerlerde onlara ipuçları verilebilir.

ÖĞRETMEN YANSITMALARI

Öğretmen, öğrenme-öğretme uygulamaları sürecinde mevcut durumu gözden geçirir, durumla ilgili çıkarımda bulunur ve durumu değerlendirir. İlgili sürecin bütününde ise karşılaştığı sorunlar, özel hâller, öneriler, iyileştirmeler gibi durumları somut olarak belirtir. Özel durumlar için anekdot kayıtları alabilir.

Programa yönelik görüş ve önerileriniz için karekodu akıllı cihazınıza okutunuz.

